EGYESÜLETI tükör

2011.

Mellékleteink:

NŐK A BALATONÉRT VIGYÁZZ RÁM! EGYESÜLET NABE

Nádirigó

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG ALAPÍTVÁNY

BFSz

A TARTALOMBÓL

Újévi köszöntő, kissé elkésve (Pattantyús-Á. Miklós)
Üdvözletek; A közgyűlés időpontja 2012-ben: június 2. szombat délután

SZERVEZETI ÉLET
Az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület 2011. évi eseményei
A gazdasági helyzet alakulása 1994. és 2011. között (táblázat)
Számvetések, összehasonlító diagramok (1996-2011.)
Taglétszám, tagdíj, közlemények (1%)
Elnökségi ülések meghívói (január 15., június 4.)
Közgyűlési meghívó és programpontok (2011. június 4.)

BÚCSÚ Dr. Ghimessy László + „Laci bácsi nélkül nem sikerült volna"

TEVÉKENYSÉG
Szennyvíz a Burnótba
„A civilek végleges nyilatkozata" a címzettek és az aláírók listájával (május)
Az Önkormányzat javaslata (december)
Nyilatkozat a Fürdőegyesület részéről (december)
Szakember nyilatkozata (nyaraló)
Szemétgyűjtés idén is kétszer (NABE és ÁHFE)
Csörgey Titusz mellszobrának felavatása Csopakon (december 2.)

A Déli-vasút 150 éves – Nosztalgia vonat (június 25.)

Szüreti képek – képgaléria

Az ábrahámhegyi rendezvények véleményezése

Szüreti bábuk – képgaléria

TÁRSSZERVEZETEK
A Nádirigó egyesület közgyűlésének jegyzőkönyve (rövidítve)

ÍRÁSOK
Vaddisznókaland (Vönöczky András)
Fekete József: Ábrahámhegyi krónika („ÉS", 2002.)
Somogyi György: Balaton, gyógy- és tengerfürdő („ÉS", 2002.)
Fekete István: A sintér

VÉLEMÉNYEK az Egyesületi Tükörről

TÚRACÉLPONTOK A BALATONON – Ábrahámhegy

HÁTSÓ BORÍTÓ – Belső: A parlagfűről
A PÉNZ beszél... – mondások
Külső: Óriási Adventi koszorú Ábrahámhegyen, feldíszített karácsonyfával

Közreadja az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület Elnöksége
a tagok és támogatók számára

Szerkeszti az Elnökség megbízásából: ***Pattantyús-Á. Miklós***
1016 Budapest, Piroska u. 7.
Felelős kiadó: ***Pattantyús-Á. Miklós*** *ügyvezető-elnök*
Nyomdai munka: ***SZELKER NYOMDA – www.szelker.hu***
Tördelő-szerkesztő: ***Kohári Lajos***
Megjelent 2012. márciusában, 200 példányban

Karácsonyi üdvözlet

„Az ünnep: csend.
Megállás.
Elmerülés az időtlenségben.
Hangtalan ujjongás, néma zokogás.
Moly a könyvek között.
Könny a mosolyban.
Ahogy a fölkelő, a lenyugvó Nap
ragyog át a felhők résén.
Az ünnep az a pillanat,
mikor álomnak érezzük a valóságot.
És valóságnak azt,
ami láthatatlan, megfoghatatlan."

(Kodolányi János:
Az égő csipkebokor;
második könyv, 27.)

Békés, Boldog Karácsonyi Ünnepeket
és szeretetben gazdag Új Évet kívánok!

Deák Andi

A gyermek-fürdő be van fagyva

Újévi köszöntő - kissé elkésve

A múlt évben „régi képviselőként" köszöntöttem az immár 15 éve újjáalakult és azóta folyamatosan tevékenykedő Fürdőegyesület tagjait, támogatóit, szimpatizánsait – és persze Ábrahámhegy lakosait – Boldog Újévet kívánva. Most még mindig én vagyok az illetékes.
A Tükör megjelenése, az eddig megszokotthoz képest – több intéznivaló miatt – kissé elkésett (pl. a nyugdíjazásom adminisztrációja, az ábrahámhegyi telek építési engedélyének rendezése és egyéb aktuális események problémáinak megoldása). A Tükör címlapja sem az igazi: a civil társszervezetek „mellékletei" nem érkeztek meg még ilyen késői időben sem (kivéve a Nádirigót). Ez azonban nem is probléma számunkra, hiszen a civilszervezetek írásai/véleményei úgyis megjelennek az Ábrahámhegyi Hírmondóban. A NABE rendszeresen beszámol tevékenységéről, a Nádirigó véleményezi problémáit, az Á.K.Ö.M. Alapítvány szintén az újságban teszi közzé a véleményét. A BFSz viszont egy kissé háttérbe szorult. A helyi újság amúgy egyre tartalmasabb, köszönhetően a helyi aktivitásnak, a szerkesztőknek. Mi is többször elküldjük írásainkat közlésre.
Remélem, azért a Tükör továbbra is megmarad, főleg, ha többen is segítenek, mert pillanatnyilag egyedül vagyok kénytelen összeállítani (kivéve Vönöczky).
A tavalyi Tükör újévi köszöntőjében így zártam írásomat, ami most is érvényes: *„Az elnökség másfél éve megszavazta, hogy én legyek az elnök és egyben ügyvezető, és ezáltal minden ügyben, egy személyben én döntsek. Úgy érzem, egy kissé egyedül maradtam! Bírom-e tovább, vagy felmondom a tisztséget? Akkor mi lesz velünk? Persze én nem így szeretném, ezért, bizakodva a jövőben, várva egy kis bíztatást, tovább folytatom a munkát. Ennek jegyében kívánok mindenkinek*

Boldog és Sikeres Újévet!
Pattantyús-Á. Miklós, az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület ügyvezető-elnöke"

2012. június 2. szombat
az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület évi rendes Közgyűlése

Fő témák: Beszámoló a múlt évi tevékenységekről, a kiállításról, a tisztított szennyvíz elvezetéséről, stb.

Helyszín: az Önkormányzat Bernáth Aurél Galériája
Időpont: délután 16:30.

Újévi üdvözletek

Napfényes Szilveszter délután
Nem jut eszünkbe semmi,
Boldog Újévet Kívánunk,
Most legyen ennyi elég.

D.Zsuzsi & Laci

Újévi köszöntő

Itt az Új Év, új jót hozzon,
régi jóktól meg ne fosszon!
De ha új jót nem is hozhat,
vigye el a régi rosszat!

Nagyon boldog Újévet és jó egészséget kívánok az elkövetkezendő évre is, nagy tisztelettel és barátsággal:
Vella Zsolt

A Balaton 2011. januárban

Az Újév alkalmából köszöntünk minden kedves Ábrahámhegyi lakót, üdülőt és dolgozót!

Az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület elnöksége

2012.

Szervezeti élet

Az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület 2011. évi eseményei dióhéjban

Egyesületünk 2011. évi tevékenysége az alábbi jelentős események köré csoportosítható:
*1. Az **Ügyfélkapu** kötelező használata az APEH felé: Adóbevallás, SZJA 1 %-os átutalási összegének felhasználása, az újabb 1% befogadhatóságának igazolása és egyebek…*
*2. A **„Tisztított szennyvíz"** bevezetése a Burnót patakba - tiltakozással.*
Ezen eseményekről külön-külön olvashatunk ebben a kiadványban.

január 15. Évzáró **vezetőségi ülés**, amit januárra halasztottunk a megszokott decemberi összejövetel helyett. Megvitattuk az elmúlt év tevékenységeit, az egyesület gazdasági helyzetét, a múlt évi elnöki lemondást, valamint a 2011. évre tervezett tevékenységet. Határozat született Csörgey Titusz mellszobrának támogatásáról 50.000,- forint összegben.
január 29. Disznóölés, amelyen részt vettünk, cikket is írtunk az Ábrahámhegyi Hírmondóba, „Már az utcáról is hallható..." címmel.
február 2. Adóbevallás (0 Ft) az ügyfélkapun.
február Megjelent a 2010. évi **Egyesületi Tükör** a NABE Ábrahámhegyi Csoportja, az Ábrahámhegy Kulturális Örökségének Megőrzéséért Alapítvány és a Nádirigó Közhasznú Egyesület mellékletével, 200 példányban.
március A kiadványt részletekben **postáztuk** tagjaink számára, eljuttattuk a társszervezeteknek megfelelő számú mennyiségben és postáztuk a tisztelet-példányokat. A költségeket tagjaink és támogatóink SZJA 1%-os felajánlásából fedeztük.

Ezúton köszönjük meg Szávai Géza, egyesületi tagunk segítségét, hogy a Fürdőegyesület postaköltségeinek csökkentése érdekében vállalta a címére csomagban elküldött közel 30 példánynak az ábrahámhegyi címzettekhez történő kézbesítését. Ezzel 5.650 Ft helyett a postaköltség 1.050 Ft lett, amely összegek különbözetét tagdíjként elszámoltuk.

március 11. Felkerült Ábrahámhegy **honlapjára** a 2010. évi TÜKÖR.
április 9. A szokásos tavaszi **szemétgyűjtés** Ábrahámhegyen a NABE és a Nádirigó részvételével, az Önkormányzat támogatásával.
április 10. Civil szervezeti találkozó és megbeszélés a **tisztított szennyvíz** elvezetésének lehetőségéről Homonnay Zsombor szervezésében, a polgármester úr részvételével.
április 17. 88 éves korában, 2011. április 17-én elhunyt Tapolcán **Dr. Nádori László** professzor, a magyar sportélet kiemelkedő személyisége, a sport-biológiai tudományok doktora, a magyar sport-tudomány legkiválóbb képviselője
(* 1923 – † 2011).

május 5. A Csörgey szobor elkészítésének támogatása 50.000,- Ft átutalásával.
május 20. Elkészült a végleges tiltakozási nyilatkozat a **szenny-víz ügyében**, 12 civil egyesület aláírásával, ami 9 illetékes hivatalhoz került postázásra *(ld. A civilek végleges nyilatkozata).*
június 4. Az **Ellenőrző Bizottság**, a könyveléssel megbízott munkatárs részvételével, elvégezte a Fürdőegyesület 2010. évi gazdálkodásának ellenőrzését, és azt rendben találta *(ld. a gazdasági helyzet táblázata).*
június 4. Ugyanezen a napon **Elnökségi ülés**, melynek témái a múlt évi tevékenység és események, valamint az év gazdasági beszámolója. Tájékoztatás az ügyfélkapu kötelező használatáról *(ld. a meghívó programját)*
június 4. Évi rendes **közgyűlés** a szokásos napirenddel és beszámolókkal, majd az elnökségi ülés témáinak közgyűlési megbeszélése. (ld. a meghívó programját és a tevékenységi beszámolót).
június 16. A **kisvasutak** könyvét (igazi címe: Turistavasutak Magyarországon) ajándékoztuk Ábrahámhegy könyvtárának (4.200 Ft).
június 25. 150 éves a **Déli-vasút** – nosztalgia vonat a Balaton déli partján.
július 21. Megbeszélés Budapesten, a Vidékfejlesztési Minisztériumban a **tisztított szennyvíz** elvezetése ügyében. Résztvevők a szervezők, az érintettek, beleértve a polgármestert is. Túl sok eredmény nem született.

szeptember 13. Elkészült a korábbi tönkrement **Pattantyús-Á. Géza emléktábla** helyett egy kisebb emléktábla (21.000,- Ft)
szeptember 17. Őszi **szemétgyűjtés**, aminek kedvezett az időjárás is. Ábrahámhegy egyre tisztább – kivéve a „külsősök" (átmenő turisták) és a megrögzött szemétlerakó illetékesek által végzett szemételdobálásokat.
szeptember 21. Az előző évi **1% felhasználását igazoló adatlap** küldése az ügyfélkapun keresztül. Elfogadták!
szeptember 26. Megérkezett az egyesület számlájára az APEH által átutalt, 2010. évi SZJA 1 %-os támogatás **175.045,- Ft** összegben.
október 1. Szüreti felvonulás és bál az Önkormányzat rendezésében *(a felvonulásról és a murci-bábokról képgaléria külön oldalakon található)*.

október 21. Ekkorra elkészült a **Pattantyús-sétány utcatáblája**. (Hátha nem bántják majd a rongálók…☹)
október 22. Fáklyás felvonulás 1956 tiszteletére a Hősök Emlékművéhez. Utána megemlékezés a Bernáth Aurél Galériában.
október 23. Közös kirándulás a Salföldi **Pálos Kolostor** romjaihoz az önkormányzat szervezésében, hurka-kolbász és termelői bor és forralt bor biztosításával. A rendezvényen igen sok helybéli és üdülő vett részt, ezzel is erősítve az összetartozás érzését.

december 2. Csörgey Titusz mellszobrának felavatása Csopakon *(ld. a külön írást képekkel)*.
december Működnek a tisztított szennyvíz utókezeléséről szóló önkormányzati javaslat és az erre válaszoló egyesületi és szakemberi nyilatkozatok (kiadványunkban egyenként olvashatók)

Az Egyesület honlapját - amely a **www.abrahamhegy.hu/egyesuletek/furdo** címen tekinthető meg, - idén is frissítettük a Tükör 2010. évi számának megjelenítésével.

Az Ábrahámhegyi Képviselőtestületet továbbra is köszönet illeti, hogy lehetőséget biztosít saját hatáskörben fenntartott honlapján a Fürdőegyesület információinak közlésére. A Fürdőegyesület történetének a Jelen eseményeiről 2005-ig szóló hét fejezete, valamint a 2006 – 2010. évi Tükrök olvashatók a fenti alcímen.

Az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület gazdasági helyzetének alakulása 1994. és 2010. között

ÉV	BEVÉTEL	Ft	KIADÁS	Ft	EGYENLEG (Ft)
1994–95.	**Összesen:**	**236.700,-**	**Összesen:**	**151.625,-**	**85.075,-**
1996.	**Összesen:**	**171.105,-**	**Összesen:**	**157.130,-**	**99.050,-**
1997.	**Összesen:**	**251.055,-**	**Összesen:**	**179.801,-**	**170.304,-**
1998.	**Összesen:**	**230.017,-**	**Összesen:**	**168.585,-**	**231.736,-**
1999.	**Összesen:**	**295.757,-**	**Összesen:**	**199.450,-**	**328.043,-**
2000.	**Összesen:**	**344.865,-**	**Összesen:**	**248.848,-**	**424.030,-**
2001.	**Összesen:**	**381.791,-**	**Összesen:**	**242.373,-**	**563.448,-**
2002.	**Összesen:**	**376.515,-**	**Összesen:**	**297.284,-**	**642.679,-**
2003.	**Összesen:**	**451.244,-**	**Összesen:**	**359.958,-**	**733.965,-**
2004.	**Összesen:**	**473.788,-**	**Összesen:**	**475.269,-**	**732.484,-**
2005.	**Összesen:**	**453.967,-**	**Összesen:**	**397.777,-**	**788.674,-**
2006.	**Összesen:**	**287.519,-**	**Összesen:**	**372.768,-**	**703.425,-**
2007.	**Összesen:**	**330.775,-**	**Összesen:**	**235.916,-**	**798.284,-**
2008.	**Összesen:**	**352.973,-**	**Összesen:**	**358.426,-**	**792.831,-**
2009.	**Összesen:**	**482.735,-**	**Összesen:**	**361.838,-**	**913.728,-**
2010.	Tagdíj	151.000,-	Működési költség	61.000,-	
			TÜKÖR nyomdaköltség	141.875,-	
	SZJA 1 %-a	173.313,-	TÜKÖR postaköltség	24.140,-	
			Hírmondó postaktsg.	9.650,-	
			Képzőművész-kiállítás	57.625,-	
			Honlap frissítés	10.000,-	
			Csigó-híd támogatás	50.000,-	
			Temető-kápolna támog.	20.000,-	
	Banki kamat	4.972,-	Banki költségek	38.998,-	
	Összesen:	**329.285,-**	**Összesen:**	**413.288,-**	**829.725,-**
2010.	Tagdíj	179.000,-	Működési költség	40.291,-	
			TÜKÖR nyomdaköltség	102.625,-	
	SZJA 1 %-a	175.045,-	TÜKÖR postaköltség	21.650,-	
			Hírmondó postaktsg.	19.150,-	
			Honlap frissítés	5.000,-	
			Könyvtár-adomány	4.200,-	
			Cs. T. szobortámogatás	50.000,-	
			PÁG emléktábla	20.975,-	
	Banki kamat	5.938,-	Banki költségek	43.630,-	
	Összesen:	**359.983,-**	**Összesen:**	**307.521,-**	**882.187,-**

KÖZLEMÉNY

Az **Ábrahámhegyi Fürdőegyesület** (8256 Ábrahámhegy, Badacsonyi út 13, Adószám: 1891 7530-1-19) ezúton hozza nyilvánosságra, hogy a 2010. októberében, az APEH által, az adózók 2009. évi személyi jövedelemadójának az egyesület számára felajánlott 1 %-aként átutalt **173.313,- Ft** összeget az alábbiak szerint használta fel:

A 2010. évi Egyesületi Tükör nyomdai költsége (2011. február)	102.625,- Ft
Csörgey Titusz ornitológus mellszobrának támogatása (BfNP, Csopak)	50.000,- Ft
Az Ábrahámhegyi Könyvtár támogatása, könyv adományozása	4.200,- Ft
Helyi emléktábla költségeinek támogatása	20.975,- Ft
Összesen:	**177.800,- Ft**

A költségkülönbözetet az Egyesület saját forrásaiból (tagdíj) fedezte.

2011. szeptember 21.

Pattantyús-Á. Miklós,
ügyvezető-elnök

A fent közölt, az összeg felhasználásáról szóló, elektronikus úton (ügyfélkapun keresztül) beadott dokumentumot az APEH szeptember 21-én elfogadta.

Az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület 15 éves működésének pénzügyi folyamatai 1996-2011.

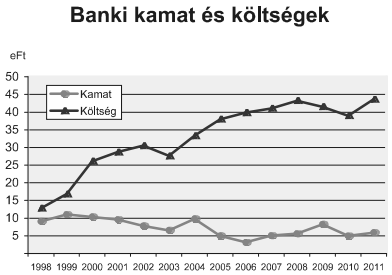

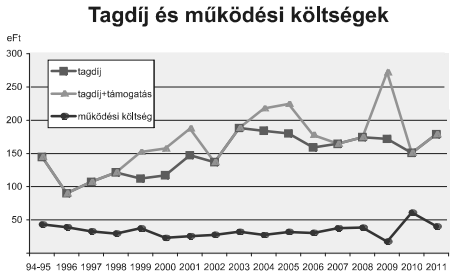

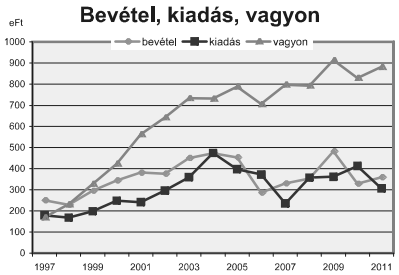

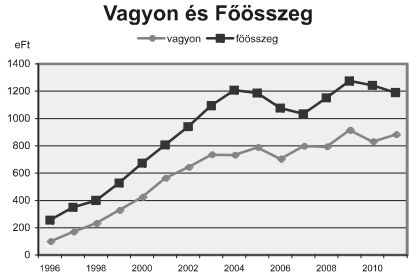

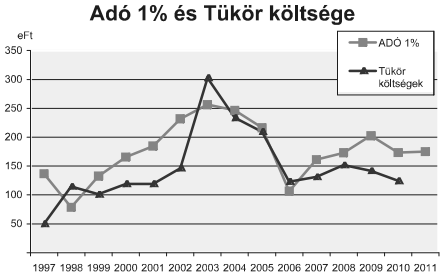

TAGLÉTSZÁM 2011:

Jelenlegi nyilvántartott taglétszámunk:

Összes:	183 fő (a nyilvántartott teljes létszám, beleértve az alakulás óta kilépett, elhunyt, vagy időközben inaktívvá vált tagokat, akikkel nincs kapcsolat).
Aktív:	95 fő (tagdíjfizető, senior, tiszteletbeli)
Új belépőink	2011. évben nem volt.
Listánkról töröltek	(akiktől legalább 3 éve nincs visszacsatolás, vagy – címváltozás miatt – a posta visszadobja a küldeményeket) 2011. évben nem volt.
A tagdíjfizetési morál	2011. évben 70 % (a tavalyihoz képest a létszám maradt, a fizetési morál kissé, a befizetési összeg 18 %-kal nőtt).
Bevétel a tagdíjból	179.000,- Ft (a teljes bevétel 50 %-a, ami szintén nőtt 4%-ot).
A tagdíj 2012-ben még mindig	**2.000,- Ft/év aktív kereső esetén és 1.000,- Ft/év nyugdíjasoknak.**

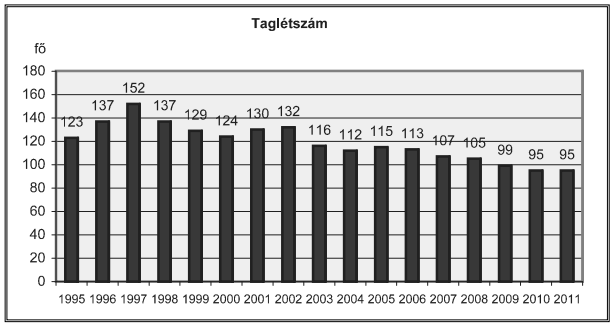

Köszönjük a bizalmat, a normál tagdíj befizetést és különösen a támogatásként fizetett nagyobb összegeket!

Köszönjük minden kedves támogatónknak a 2010. évi SZJA bevallásuk 1 %-os felajánlását, ami 2011. szeptemberében – 175.045,- Ft összegben – érkezett számlánkra.

Az APEH által átutalt összeget, legjobb tudásunk szerint, mint eddig is, Ábrahámhegy érdekében kívánjuk felhasználni.
Továbbra is örömmel és felelősségtudattal várjuk tagjaink és támogatóink SZJA felajánlását Ábrahámhegy – családias jellegű üdülőfalu – segítése és fejlődése érdekében.

Adószámunk: 1891 7530 - 1 - 19
Ábrahámhegyi Fürdőegyesület

(az Elnökség)

MEGHÍVÓ
Elnökségi ülésre

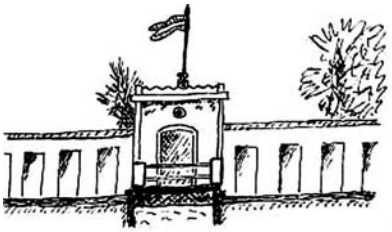

Tisztelt Elnökségi / Ellenőrző Bizottsági Tag!

2011. január 15-én, szombaton délelőtt 11 órakor, Dr. Medzihradszky Kálmán, korábbi elnökünk szíves meghívására, kibővített Elnökségi ülést tartunk a meghívó budapesti lakásán – 1214 **Budapest, Gőz u. 19.** (Csepel), – melyre tisztelettel meghívunk, és kérjük, hogy feltétlen, illetve lehetőségeid szerint, vegyél részt.

Megközelíthető HÉV-vel a Boráros térről a csepeli végállomásig, ahonnan vendéglátónk – előzetes egyeztetés alapján – gépkocsival a helyszínre szállítja a meghívottakat. Tel.: 276-5798, mobil: 06-30-446-5886.

Az ülés programpontjai a következők:

– az elnöki lemondás megvitatása, az új képviselő (ügyvezető-elnök) problémái
– 2010 évi tevékenységünk mérlege (támogatások, kiállítás, stb.)
– az ügyvezető rövid gazdasági beszámolója, a pénzügyi helyzet megvitatása
– az Önkormányzattal közös pályázati és egyéb ügyekkel (pl. a tisztított szennyvíz a Burnótba) kapcsolatban elvégzett tevékenységek, eredmények
– a 2010. évi Tükör tervezett tartalma (esetleg legyen színes a kiadvány?)
– jövő évi tervek: szemétgyűjtések, az Egyesület életben tartása, egyéb javaslatok
– az Újév megünneplése.

Tisztelettel a meghívó, Dr. Medzihradszky Kálmán nevében is:

Pattantyús-Á. Miklós, ügyvezető-elnök sk.

Írásos és konstruktív javaslatok, valamint esetleges kimentés céljára, értesítési cím:
Pattantyús-Á. Miklós, ügyvezető-elnök, 1016 Budapest, Piroska u. 7.
Tel.: 1-375-0235 (otthon), Mobil: 06-30-665-5128; E-mail: miklos@elgi.hu

---

Tisztelt Elnökségi / Ellenőrző Bizottsági Tagok!
Tisztelt Meghívottak!

Az **Ábrahámhegyi Fürdőegyesület**
2011. június 4-én – a Közgyűlés előtt –
du. 4-kor tartja Elnökségi ülését
az **Ábrahámhegyi Kultúrházban**,
mely alkalommal az Ön jelenlétére is számítunk.

PROGRAM: – a Közgyűlés programjának egyeztetése
– az elnökcsere adminisztratív ügyintézése (Bíróság, APEH)
– a 2010. év gazdasági helyzetének értékelése (ügyvezető-elnök)
– a 2010. év tevékenységének értékelése: szemétgyűjtés kétszer, képzőművész-kiállítás, a Csigó-híd és a Temető-kápolna támogatása, tisztított szennyvíz a Burnót patakba...
– ügyfélkapu: 1 % és adóbevallás
– az Önkormányzattal közös pályázati tevékenység végső ellenőrzése
– hozzászólások, kérdések, vélemények (Csörgey-szobor támogatása)

Meghívottak: az Elnökség és az Ellenőrző Bizottság tagjai

Pattantyús-Á. Miklós, ügyvezető-elnök

MEGHÍVÓ

az évi rendes **KÖZGYŰLÉS**re, amelyet
2011. június 4-én 16:30 órakor
(határozatképtelenség esetén 17:00 órakor) tartunk
az Ábrahámhegyi Kultúrházban

PROGRAM: – a Közgyűlés programjának megszavazása
– az elnökcsere adminisztratív ügyintézése (Bíróság, APEH)
– a 2010. év gazdasági helyzetének értékelése (ügyvezető-elnök)
– a 2010. év tevékenységének értékelése: szemétgyűjtés kétszer, képzőművész-kiállítás, a Csigó-híd és a Temető-kápolna támogatása, tisztított szennyvíz a Burnót patakba...
– ügyfélkapu: 1 % és adóbevallás
– az Önkormányzattal közös pályázati tevékenység végső ellenőrzése
– a Csörgey-szobor támogatása
– hozzászólások, kérdések, vélemények

A Közgyűlés nyilvános!
Várjuk az egyesület tagjainak és támogatóinak részvételét;
Örömmel vesszük a Képviselő Testület tagjainak, a NABE ÁH Csoport vezetőjének
és tagjainak, a Nádirigó Kht. elnökének és tagjainak
és minden érdeklődőnek (helybelinek, üdülőnek) részvételét!

Pattantyús-Á. Miklós, *ügyvezető-elnök*

Az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület Közgyűlési programpontok, 2010. június 5.

2011. I. félév

Január 15.	– **elnökségi ülés**, témák... (ld. meghívó)
Február 6.	– MME támogatás-kérés **Csörgey Titusz mellszobra** ügyében (Csopak) 50 éve halt meg (ld. külön cikk)
Február:	– Az Egyesület **honlapjának** frissítése (5000,- Ft)
Március	– folyamatos aláírás-gyűjtés a **szennyvíz** ügyében (civil szervezetek)
Április 9.	– **Szemétgyűjtés** Ábrahámhegyen (a résztvevők kevesen vannak, többnyire helyiek!)
Április 10.	– a **szennyvíz-ügy** megbeszélése a Teaházban (Homonnay Zsombor)
Április 20.	– a Veszprém m. Önkormányzat felhívása „Teszedd" **hulladékgyűjtés** ügyében (Ábrahámhegy és a civil szervezetek már legalább 10 éve, évente kétszer szerveznek szemétgyűjtési akciót.)
Május 5.	– A **Cs. T. mellszobor** támogatása: 50.000,- Ft átutalva
Május 17-18.	– a Hírmondó és a közgyűlési meghívó **postázása** (kinek küldtük: meghívót mindenkinek, újságot annak, aki befizette a tagdíjat és nem ábrahámhegyi)
Május 20.	– végleges tiltakozási nyilatkozat a szennyvíz ügyében a címzettek listájával és a Civil egyesületek aláírásával *(ld. külön cikk)*
Május	– megjelent a **Turista vasutak** c. kiadvány (kisvasutak), egy példányt ajándékba adtunk a könyvtárnak
Június 25.	– 150 éves a **Déli Vasút**, nosztalgiavonat a Déli parton

BÚCSÚ

Búcsúznom kell, mert elmúltak az évek. Gondolataimban ott vagyok Ábrahámhegyen, mely átölelte gyermekkoromat és érett felnőttkoromat is. Mindkét időszak varázslatos volt, mikor esténként megszólalt a Jakab-kápolna kis harangja, mikor láttam a virágzó fák színzuhatagát, éreztem a virágzó szőlők illatát, a Balaton nappali és alkonyi fényeit, a fecskék esti csodálatos repüléseit, a vasútállomáson fészkelők csivitelését.

Egyike vagyok Ábrahámhegy legrégebbi nyaralóinak. Édesanyám, egykori Bodrogi lány, már csecsemőkoromban levitt ide 1928-ban. Testvérei, akik 1924-ben még Révfülöpön nyaraltak, egyik gyalog kirándulásukon (akkor még itt nem állt meg a vonat) Ábrahámhegyre érkeztek. Megragadta őket a Rendesi és az Ábrahámi hegyek közé ékelődő kis völgy, és a kicsi Bökk-hegy. Ezt követően kerestek telket, amit a Bökk-hegy északi oldalán meg is találtak. Oda csak egy kis út vezetett, és megvásároltak egy 1600 négyszögöles telket, amire a következő évben felépítettek egy kis nyaralót, valamint egy elég mély, nagyon jó vizet adó kutat is megásattak. A két testvér, Irén és Korina néni pedagógusok voltak.

1: Bodrogi-villa; 2: Mária-villa; 3: Sine-Cura (képeslap a '30-as évekből)

Nem sokkal később, még a telek fölötti részen is megvettek a Szánti családtól két telket (Sine-Cura, Mária-villa), amire két házat húztak fel, hogy a kiterjedt Bodrogi család ott is nyaralhasson. Hogy a Balatonhoz könnyebben lejuthassanak, az egyik Orbán-családtól egy, a vasúttól a partig nyúló telket vásároltak, ahonnan egy móló vezetett a vízbe.

A Bökkhegyi út elején Csík Lajosék éltek, feljebb Oravecék és a Tóth kőműves. Az út fordulójában ekkortájt épült a Hunyadi-villa, majd közelünkben az Őrszem nevű kis nyaraló. Mellettünk Sass Bácsiék kis nádfedelű háza volt. A nyaralóépítés akkor vett nagy lendületet, amikor 1925-ben megépült a vasútállomás.

A völgy felsőrészén Tomposék vendéglője és kis szatócsboltja működött. A Patak utca elején a Tar-féle vendéglőben lehetett mulatni. A vendéglővel szemben 1934-ben Pattantyús-Ábrahám Géza, műegyetemi tanár már modern stílusban építkezett. A kiváló strand szinte vonzotta a betelepülőket. A vasút utcában szép parkkal épült a Kerekes-villa, a Ninausz család nyaralója, a Ferenciék, Kókaiék, Zábrákék villái.

Pattantyús professzor 1934-ben megalapította a Fürdőegyesületet, s munkája nyomán megindult a nagyarányú fásítás. A jegenye-nyárfák mára majd 80 évesek, már töredeznek, a törzsük odvasodik, sokat ki kell vágni, de a megmaradt fák mégis Ábrahámhegy fő díszei.

A kabinok teteje

A strand is kiépült, a kabinok tetején napozó volt. A nyílt pavilonokban időnként cigányzene szólt.A Burnót-patak a strand közepén kiszélesedett öbölben torkollott a Balatonba. Az öböl helyet adott a csónakoknak, védelmet adva a hullámveréstől. A kb. 1,5 m mélységű vízben egy stég volt ugródeszkával a végén. Ezen a fiatalság vívott nagy csatákat, a parton pedig fejeltünk, bár a kemény bőrtől, meg a hőségtől enyhén szólva szédültünk. Mások meg ping-pong csatákat vívtak a parton. A magán csónakokon kívül bércsónakok is voltak, melyeket kölcsönbe lehetett venni, aztán odakint a mélyvízben csaták folytak egészen a csónakok elsüllyedéséig.

A strandi csónakkikötő egykor

Csodálatosan szép volt alkonyatkor a sima hullámokon kiúszni kb.1-2 kilométert, ahol visszanézve feltárult előttünk a kéklő Badacsony, az Ábrahámi-hegy, majd a Hegyestű, a Révfülöpi hegy és nagyobb távolban a Tihanyi félsziget.

Esténként dübörgött a Tar-vendéglő kuglipályája, hangos cigányzene és dalolás töltötte be a völgyet. Szép volt esténként a gőzös mozdonyok szikraesője, szuszogása. Délben a Badacsonytomaji bazaltbánya robbantásai úgy hallatszottak, mint egy távoli mennydörgés.

1944 nyarán félelmetes, szinte velőtrázó, hullámos dörgéssel zúgtak el felettünk nagy magasságban az ezüstösen csillogó bombázógépek. Felettünk szerencsére nem voltak légi-harcok, de Tihany felől hallatszottak annak hangjai. Én akkor 16 éves voltam. Az idősebb fiatalság fogyott, mivel sokakat behívtak. Salföldön Levente-oktatásokon is részt kellett venni. A bombázások idején a Salföld feletti hegyen őrséget kellett tartani, ahonnan csodaszép kilátás nyílt a Tapolcai és a Káli medencére. Ezt a területet most áthatolhatatlan borókával, szederrel, vadrózsával borított bozót takarja. (Érdemes volna ide egy gyalogutat építeni és néhány tisztást kiirtani a csodálatos kilátás érdekében.) Egyik őszi reggel, amikor szolgálatba mentem, köd ülte be a tájat. Alóla csak a hegyek és a templomtornyok bukkantak ki.

A háború után kevesebben voltak Ábrahámhegyen, de a régi nyaralótulajdonosok egy része azért lejött. Folyt a cserekereskedelem, esténként a társaság dalolva sétált a műúton. A strandon továbbra is nagyot úsztak, a parton fejeltek. Utolsó teljes nyaram 1948-ban volt, amikor már néhány bérnyaraló család is lejött. Évközben második otthonommá vált Sopron, ahol erdőmérnök hallgató voltam. Amikor végeztem, már csak néhány hétre tudtam lemenni.

1960-tól hosszú szünet következett, mivel megnősültem, és innentől kezdve apósomék nyaralójában, Visegrádon töltöttem a szabadságomat, mert ez jelentette számomra a teljes pihenést. Egy-két napra azért lejárogattam Ábrahámhegyre, de az ottani közösségből kiestem.

Az új korszak 1987-ben kezdődött, édesanyám halálát követően. Az „öregház" telkét 1989-ben megosztva, elkezdtük építeni a kis házat – akkor már második feleségemmel. 1994-ben bekapcsolódtunk az ábrahámhegyi életbe, az akkor újjáalakult Fürdőegyesületbe. Sok új barátságot kötöttünk, feleségemet, Ilmit is szívükbe zárták Zalatnay Ottóék, Pattantyús Miklósék, Szávaiék és a többiek. Egyesületi munkásságom ismert, pl. szépek voltak a kétévenként megrendezett fotókiállítások. A hegyek, a táj, a Balaton fényei és az esti harangszó mind a múltat idézték. Csónakot is vásároltunk, beevezve kitárult a táj a Balaton csodálatos fényjátékával.

Ghimessy kisház

Ilmi és Mária a kertben

2008-ban véget ért ez az időszak: Ilmi júliusban elment a Végtelenségbe. Én csak ősszel mentem a kis házba téliesíteni. Egy évvel később májusban elestem, amikor a bal lábam térd fölötti izmai súlyosan megsérültek és emiatt 11 hétig feküdtem a kórházban. A táj számomra üres lett. A kis házat sem tudtam már kezelni, ezért eladtam a telket bátyám fiainak, így legalább ismét egyesült a régi telek.

Ez év augusztusában látogatóba mentem régi ismerőseimhez a Bökkhegyi útra, ahol a házhoz vezető kőlépcsőn ismét elestem. A jobb térdem fölötti izmok súlyosan megsérültek, emiatt 8 hétig voltam kórházban. Most itthon vagyok. Csak tolószékkel és járókerettel tudok mozogni. Nem tartom valószínűnek, hogy még le tudnék menni Ábrahámhegyre, az ősi fészekbe, a kisházba, az ottani ismerősökhöz, barátokhoz.

Búcsúzom tehát mindenkitől, akik szerettek és jó szívvel voltak irántam. Köszönöm a hegyeket, a fecskéket, a Balaton fényeit, az esti harangszókat, a temetőt, ahol szeretett nagybátyám nyugszik. Elmúlt felettem az idő, betöltöttem 83 évemet. Tartson meg mindenki jó emlékezetében. Remélem, talán tettem valami hasznosat Ábrahámhegyért.

2011. november

Dr. techn. Ghimessy László
Gyémántdiplomás erdőmérnök

A 2007. évi Tükörben ismertettük Dr. Ghimessy László tevékenységét Ábrahámhegyen az alábbi címmel: „Laci bácsi nélkül nem sikerült volna..."
Most újra közre adjuk akkori írásunkat.

„Laci bácsi nélkül nem sikerült volna..."

Az idén, 2008-ban, 80 éves Dr. Ghimessy László, ny. aranydiplomás erdőmérnök. Több más mellett arról is nevezetes, hogy utálja, ha bácsinak nevezik, legföljebb az **„Öcsi-bá"**-t fogadja el. Az újjáalakulás óta aktív tagja a Fürdőegyesületnek, melynek keretében végzett tevékenységéről illik szót ejtenünk eme jeles évforduló alkalmával.

Ábrahámhegyi kötődése, családja – a Bodrogi család – folytán, régi keletű, már a világháború előtti. Bodrogi Ágoston (Guszti bácsi), nagybátyjának sírja az ábrahámi temetőben található. Őt a sors, sajnos, egy hosszú időszakon keresztül máshová vezérelte, de a 90-es évek elején, felépítve saját szerény nyaralóját a Bökhegyen, úgy tért vissza Ábrahámhegyre, mint egy igazi ősnyaraló. Tisztában volt a helyi hagyományokkal, a régi helybeliekkel és nyaralókkal, az egykori (kb. 40 év előtti) helyzettel, állapotokkal és a település természeti adottságaival. A Fürdőegyesület újjáalakulásának alapító, és egyben vezetőségi tagja 1994 óta. Ábrahámhegy érdekében végzett aktív tevékenységét az alábbiak szerint értékelhetjük:

- A fotózás a hobbija. Ez adta a lehetőséget, hogy a Fürdőegyesület az ő fotóinak felhasználásával több új ábrahámi **képeslapot** adott ki, amelyek hamar ismertté és keresetté váltak, néhányat közülük újra is kellett nyomtatni. (Az eddigi összes nyomtatott darabszám 20 ezer, amiből mostanára már alig maradt.)
- **Fotó-kiállítás** szervezése, – idén már hatodik alkalommal, – bemutatva a település és környezete szépségeit (régen és most), azzal a céllal, hogy mindenki felismerje, és kellőképp értékelje, megbecsülje lakó- vagy üdülőhelye értékeit. A kiállítások mindig nagyszámú látogatottsággal és sikerrel zárultak.

– Ábrahámhegy feltérképezése utcákkal és kilátóhelyekkel – ld. **Ábrahámhegyi Eligazító** térkép, – hogy segítse, ki-ki merre sétáljon, merre milyen meredek az út és mit lehet útközben meglátni, észrevenni, megcsodálni a szépséget, ha útközben meg-megállunk és hátrafordulunk.

Képes volt felmászni a viharjelző tornyára.

– Az ő érdeme, hogy lefotózta Ábrahámhegy **útmenti keresztjeit**, illusztrálva azok jelentőségét, szépségét és egyben állapotát, hogy ráterelje a figyelmet ezekre az értékekre.
– A bökkhegyi kilátó tizenkét pontjának látképét egyenként – saját készítésű, különleges állvánnyal – lefotózta. Ezekből a fotókból készült a Fürdőegyesület (és Borbély Gyula) által finanszírozott 12 db **tájékoztató tábla** a kilátó sarokpontjaira abból a célból, hogy a kirándulók ne csak „bámuljanak", hanem tudják is, hogy mit látnak.
– Felmérte és lefényképezte a Szent Iván kápolna körüli **régi temető sírköveit**, mindegyiket úgy, hogy megleste a megfelelő fényviszonyokat. Ebből is tabló készült a helytörténeti kiállításhoz, felhívásként, hogy ezt is szükséges megtartani, megőrizni és megbecsülni.
– Az elmúlt években többször is adott, írt **erdészeti szaktanácsadást**, szakértői elemzést a vízfolyások, víz-elvezetési problémák és a patak medrét és torkolatát illetően, mindezt, sok éves tapasztalatai alapján, józan, mérnöki szemlélettel.

Ábrahámhegyen majd mindenki ismeri, aki látja őt, akár a földön fekve fényképezni, akár a hegyoldalban az utakat járva, kilátóhelyeket keresve, vagy épp térdig sárba-iszapba gázolva, a patak torkolatáról fényképet készítve.
Azt hiszem, ő igazán mindenki által elismert és szeretett ábrahámhegyi lokálpatrióta, aki megérdemli, hogy nagy-nagy szeretettel üdvözöljük és gratuláljunk 80. születésnapján!

2007. december

Szerető és baráti tisztelettel
Pattantyús-Á. Miklós

TEVÉKENYSÉG

„Tisztított szennyvíz" a Burnót-patakon keresztül a Balatonba

(Ábrahámhegy belterületén végig)

Már 2009 decemberében felmerült a probléma, hogy a kitudja mennyire tisztított szennyvizet a Káli-medencéből, a Burnót-patakban Ábrahámhegy lakóterületén keresztül vezessék a Balatonba. Az önkormányzat tiltakozott is ellene. 2010-ben a helyi és a környezeti civil egyesületek egyértelműen csatlakoztak a tiltakozáshoz és együttdolgoztak a polgármesterrel és a képviselő testülettel. A 2010-es Tükörben rövid beszámolót adtunk a véleményekről és a fejleményekről. Az alábbiakban a 2011. évi dokumentumok egy részét mutatjuk be:

1. A civilek végleges nyilatkozata (május), mellékelve a címzettek és az aláírók listája.
2. Az Önkormányzat javaslata a szennyvíz utótisztítási lehetőségére, aminek véleményezését és elfogadását kérik a civilektől, a szakértőktől és a helybéliektől.
3. Nyilatkozat a Fürdőegyesület részéről, a javaslat elfogadásáról.
4. Ábrahámhegyen nyaraló szakember nyilatkozata.

---

1. A civilek végleges nyilatkozata

Tisztelt „Hivatal"!

Tárgy: **„Köveskál, Mindszentkálla, Szentbékkálla, Monoszló, Balatonhegye szennyvízcsatornázásának vízjogi létesítési engedély ügye" (KDKTVF Székesfehérvár, 2008. március 27, ügyszám: 14254/2007, vízi-könyvszám: 210/5372-17816).**

Mi, mint az érintett térség közvetlen közelében, és mint a Balaton térségében tevékenykedő társadalmi szervezetek, tiltakozunk a fent említett létesítmény engedélyezése és megvalósítása ellen. Ábrahámhegy Község Önkormányzata által felkért Dr. Füsthy Zsolt ügyvéd úr, 2010. decemberében a **Veszprém Megyei Ügyészséghez, a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz, a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosa Irodájához és az illetékes Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséghez eljuttatott**, fenti tárgyú beadványához, valamint az Ábrahámhegy lakosai és ingatlantulajdonosai által végzett tiltakozó aláírásgyűjtéshez a következő kiegészítésekkel kívánunk csatlakozni.

Felháborítónak és elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a „tisztított" szennyvíz közvetlenül Ábrahámhegy strandja mellett folyják a Balatonba. Ábrahámhegy, mint üdülőhely éppen azáltal képvisel különleges értéket a Balaton északi partján, mert strandját a Burnót patak kiváló minőségű fövennyel borította. Ennek révén és ezen túl is a Burnót patak és a Káli medence felé átvezető Szent István völgy adja Ábrahámhegy különleges értékét. Megengedhetetlen, hogy ezt a tiszta, de viszonylag kis vízhozamú élővizet bármilyen módon veszélyeztessék, és a Káli medence szennyvíz-levezető csatornájává degradálják, még ha ezt a szennyvizet előzetesen egy korszerű tisztítóműben szabványos kezelésben részesítették is. Miután az engedélyezési eljárás során Ábrahámhegy önkormányzata, lakossága, ingatlantulajdonosai és üdülő népessége nem adhatott hangot véleményének, méltányosnak tartjuk és kérjük, hogy mindezek bevonása mellett új engedélyezési eljárás keretében vizsgálják felül e beruházás vízjogi engedélyét, melynek során tekintetbe veszik a következő szempontokat:

– A Burnót patak, mint befogadó vízfolyás ökológiai és hidrológiai állapota és sajátosságai, a tisztított szennyvíz várható hatásai a befogadóra,
– Ábrahámhegy, mint üdülő-település lakóinak, ingatlantulajdonosainak, vállalkozóinak és látogatóinak szükségletei és jogos elvárásai, mivel a patak a települést keresztül szelve, lakó- és nyaraló ingatlanok között áthaladva, közvetlenül a strand gyermekek fürösztésére alkalmas fövenyes partja mellett érkezik a Balatonba,
– A klímaváltozás hatására prognosztizálható csapadékviszonyok hatásai,
– Az ennek nyomán lehetséges vis major jellegű környezeti katasztrófák elleni védelem lehetőségei,
– A beruházásban érintett Káli-medencei települések közigazgatási körzetébe tartozó ingatlanok jelenlegi és várható száma. Az ingatlanok számának várható növekedésével együtt járó szennyvízkibocsátás növekedés,
– A Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 24661/2010. ügyszámú határozatában elutasította az Ábrahámhegy Község Önkormányzata által 2009-ben másodfokú eljárás során kért és feltételül szabott Burnót-patak torkolat áthelyezési kérelmét.
– Nyomatékosan kérjük mérlegelni azt a körülményt, hogy amennyiben a kérdéses szennyvíztisztító rendellenes működés esetén majd netán kifogásolható kibocsátási értékeket mutat, s ezáltal a karsztvíz minőségét és az ábrahámhegyi strand közegészségügyi érdekeit veszélyezteti, a hatóság nem a tisztítómű, hanem az ábrahámhegyi strand bezárását fogja elrendelni.

A vízjogi engedélyezés folyamata – a korábbi eljárással ellentétben – ki kell terjedjen

– A szennyvíztisztító rendkívüli üzemállapotának intézkedési tervére ((pl. záportározó, ellenőrző tavakból álló biotóp rendszer, stb.),
– Ábrahámhegy önkormányzatának, lakosságának bevonására,
– **Az Európai Unió Víz Keretirányelvében (VKI) lefektetett alapelvekre, amelyből az alábbi részletek több megoldási lehetőséget is említenek.**

Idézet a **VKI, VIZGYŰJTŐ-GAZDALKODASI TERV** – 2-9 HEVESI-SÍK ALEGYSÉG – 8. fejezet intézkedési programból:

„…A települési tisztított szennyvizek a ma kialakult általános gyakorlat szerint a tisztítás után közvetlenül a befogadóba kerülnek. Bár tisztított szennyvízről beszélünk, az számos esetben – védett vízfolyások esetén – kedvezőtlenül hat a befogadó vízfolyás ökológiai állapotára. A nem optimális üzemeltetési gyakorlat, vagy havária szintén jelentős és visszatérő problémát jelenthetnek. Ezért ***indokolt a tisztított szennyvizek biológiai szűrőmezőkön történő utótisztítása, ami egyben a felhasznált vízkészletek helyben maradását és vissza-pótlódását is elősegíti.****"*

Idézet a **VKI, VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁSI TERV** – BALATON RÉSZVÍZGYŰJTŐ – 8 fejezet intézkedési program, 8.1. Szennyezések csökkentését, megszüntetését célzó intézkedések leírásából:

„1. Tápanyag és szerves anyag terhelését csökkentő intézkedések
1.1. Településekről összegyűjtött kommunális szennyvizek elvezetése, tisztítása, elhelyezése
SZ1-4sz: A szennyvizek környezeti célkitűzéseket biztosító kezelése

Célja:
a) Terhelések csökkentése új szennyvíztisztító építése és/vagy ***meglévő bővítése és korszerűsítése****, vagy* ***természetközeli szennyvíztisztítás megvalósítása****, a szennyvíz iszap kezelés megoldása segítségével a Szennyvíz Program keretében.*
b) ***Vízminőség javítása*** *a meglévő telepek korszerűsítésével vagy alternatív megoldásokkal. A jó állapot eléréséhez szükséges egyedi kibocsátási határértékek teljesítése a* ***szennyvíztisztítási hatásfok növelésével, beleértve a természetközeli utótisztítást is****, más befogadóba való átvezetéssel, illetve a kezelt szennyvíz más környezetkímélő elhelyezésével."*

Nyilatkozatunkban egy olyan beruházás megfelelő előkészítését kérjük, amely egy üdülő-település, és annak működési feltételét jelentő, rendkívül látogatott strandjának vízminőségére lehet kedvezőtlen hatással. Nem csak Ábrahámhegy község, hanem a környező és távolabbi vidékekről ide érkező, nyaralni kívánó emberek érdekének védelmében, a sajtóban történő közzététel is kötelezettségünké válhat. Meggyőződésünk, hogy az ábrahámhegyi strand esetleges sérelme károsan befolyásolná a községgel szerves kapcsolatban álló, a tisztítómű által kiszolgált Káli-medence táji és lakhatási értékeit is.

Az ábrahámhegyi önkormányzat által, 2010. szeptember 4-én megtartott lakossági tájékoztatója után összegyűjtött és a hivatalnak átadott tiltakozó aláírások másolatait és a Nők a Balatonért Egyesület nyilatkozatát jelen levelünkkel egy időben, szintén postai úton juttatjuk el Önökhöz.

2011. április 25.

Nyilatkozatunkat a következő hivatalokhoz juttatjuk el:
Vidékfejlesztési Minisztérium, 1011 Budapest, Fő utca 44-50.
Országgyűlési Biztosok Hivatala, Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosa Irodája, 1051 Budapest, Nádor u. 22., 1387 Budapest, Pf. 40.
Veszprém Megyei Főügyészség, 8200 Veszprém, Brusznyai Árpád u. 4. 8201 Veszprém, Pf.: 23.
Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, 8002 Székesfehérvár, Pf: 137.
Közép-Dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, 8000 Székesfehérvár, Balatoni u. 6.
Veszprém Megyei Kormányhivatal, 8200 Veszprém, Megyeháztér 1.
Veszprém Megyei Önkormányzat, 8210 Veszprém, Pf: 1164
Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, 8226 Csopak, Kossuth utca 16.
Polgármesteri Hivatal Ábrahámhegy, 8256 Ábrahámhegy, Badacsonyi u. 13.

A nyilatkozattevő szervezetek a következők:
Nádirigó Környezet- és Természetvédelmi Közhasznú Egyesület, 8256 Ábrahámhegy, Badacsonyi út 13., Gödrös Erzsébet
Ábrahámhegyi Csónakkikötő Egyesület, 8300 Tapolca, Simon István utca 20., Kollátor András
Túravitorlás Sportklub Önálló Szervezeti Egység, Ábrahámhegy, 1024 Budapest, Káplár utca 10/a., Homonnay Zsombor
Ábrahámhegy Kulturális Örökségének Megőrzéséért Alapítvány, 1163 Budapest, Döbrőce utca 26., Zolnai László
Pedagógusok Szakszervezete, Pest Megyei Alapszervezet, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Molnár Tibor
Ábrahámhegyi Fürdőegyesület, 8256 Ábrahámhegy, Badacsonyi út 13., Pattantyús-Á. Miklós
Káli-medence Környezetvédelmi Társaság, 8256 Salföld, Kossuth u. 14., Rohály Gábor
Védegylet Pálkövéért Természet- és Környezetvédelmi Közhasznú Egyesület, 1016 Budapest, Szirom utca 4-6., Zsigovits Edit
Badacsonyörsi Érdekvédelmi Egyesület, 8257 Badacsonyörs, Kiserdő utca 19., Simonné Visi Erzsébet
Nők a Balatonért Egyesület Ábrahámhegyi Csoportja, 8229 Csopak, Kőkorsó utca 2., Fedőné Vodenyák Katalin
Badacsonyi Céh Turisztikai Egyesület, 8261 Badacsony, Park utca 14., Nagy Miklós
Élhető Badacsony Társaság, 8262 Badacsonylábdihegy, Római utca 93., Szeremley Huba

---

2. Az Önkormányzat javaslata

Ábrahámhegy Község Polgármesterétől
8256 Ábrahámhegy, Badacsonyi u. 13.
Tel.: 87/471-506

Ügyiratsz.: Á . 14-64/2011.
Ügyintéző: Sütő Árpád

Tárgy: Káli medencei szennyvízcsatorna hálózat kapcsán születőben lévő megoldás elfogadhatóságára nyilatkozat kérése. Visszavonási nyilatkozat.

Tisztelt Civil Szervezeti Vezető!

Értesíteni szeretnénk, hogy megoldási javaslat készült a 2011. május 10-i keltezésű: **„Köveskál, Mindszentkálla, Szentbékkálla, Monoszló, Balatonhenye szennyvízcsatornázásának vízjogi létesítési engedély ügye"** tárgyú tiltakozó nyilatkozatukban kifogásolt Káli-medencei szennyvízkezelési eljárás kiegészítő utókezelésére vonatkozóan.

A javaslat címe:
„A köveskáli szennyvíztisztító telepről kibocsátandó tisztított szennyvíz utókezelésének lehetősége a Burnót patak menti Tüskés-tó nevű területen"

Megtekinthető:
Ábrahámhegy Község Önkormányzat honlapján a www.abrahamhegy.hu/aktuális címen.

A javaslat fő jellemzői:
E megoldási javaslat több, a dolgozatban felsorolt civil szervezet szakembereinek közös munkája nyomán született.

Elkészítésének fontos alapját képezték az Európai Unió Vízkeret-irányelvének (VKI) tisztított szennyvíz utótisztítására vonatkozó direktívái. Ezekkel összevetve megállapítható, hogy nem csak a Balaton vízminőségének megőrzésére, hanem a térség vízellátottságának javítására, a Káli-medencei környezetvédelmi terület flórájának-, faunájának- és a mélyben húzódó karsztvíz készlet megóvására is alkalmas az eljárás.

Ez a körülmény a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának (BFNPI) e területrészre tervezett, – önállóan nagyobb anyagi áldozatok árán megvalósítható – élőhely rekonstrukciós elképzeléseinek megvalósulását is elősegítheti.

Hátrányt jelentő körülmény:
A 2011. május 10-i nyilatkozatukban kért - az időközben megépített Káli-medencei szennyvízberuházás, és a fenti tisztított szennyvíz utótisztítására is kiterjedő - új vízjogi engedélyezési eljárás lefolytatására nem nyílt lehetőség! Jelenleg nincs mód a két projekt összevonására és egyszerre történő beüzemelésére.

A javaslat megvalósulása érdekében tett lépések:
E természetes úton végezhető utótisztítási eljárás a Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (KDKTVF), mint hatóság előzetes állásfoglalásában megvalósításra alkalmasnak tartja.

1. A civil szervezetek által megfogalmazott terv megvalósítására a szennyíz-beruházásban érintett települések, Köveskál, Mindszentkálla, Szentbékkálla, Monoszló, Balatonhenye és Ábrahámhegy közös megállapodás aláírását készítette elő azzal a szándékkal, hogy a projekt megvalósítására a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságágát is meghívja.
2. A civil szervezetek képviselői a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság szakvéleményét kérték javaslatuk helyességét illetően, mely támogatást nyert.
3. A 2011. december 14-i Monoszlón lefolytatott tárgyalás során az a megállapodás született, hogy a Nemzeti Park Igazgatósága csatlakozik, a szennyvíz utótisztítási tervhez.
4. Pályázaton kívüli források biztosításával is segíti támogatási szándékának kinyilvánítását Lasztovicza Jenő Országgyűlési Képviselő.

Közmeghallgatás és az azóta történt események:
A 2011. október 8-án tartott közmeghallgatás során tájékoztatva lett a lakosság, hogy az ügyben milyen előrehaladás történt.
A Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 3135/2011. ügyszámú 82834/2011. iktatószámú határozatát Ábrahámhegy Község Önkormányzata 2011. október 10-én vette át, mely az öt település vízjogi létesítési engedélyének módosítása.
Ábrahámhegy Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 153/2011. (X. 11.) számú határozata alapján az engedély megfellebbezésre került.
Az utótisztítás elkészítésére vonatkozóan a szennyvízcsatorna hálózat építéssel érintett települések, Ábrahámhegy Község Önkormányzata és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság közös szándéknyilatkozat került aláírásra arra vonatkozóan, hogy a beterjesztett javaslatot az érintettek megvalósítják.
Megállapodás esetén az Önkormányzat visszavonná fellebbezését ezzel szabad utat adva az öt település szennyvízcsatorna hálózatának kiépítéséhez.
Kérem Tisztelt Címet, hogy támogatásával és aláírásával biztosítsa az Önkormányzat döntését.
Tárgyi kérdésben Ábrahámhegy község minden egyes üdülő és állandó lakosának hozzájárulására lenne szükség.
A településen illetve a környező településen működő civil szervezetek a lakosság nagy részével kapcsolatban állnak, és képviselik érdekeiket.
Kérem, nyilatkozatukat, hogy álláspontjuknak megfelel-e, elfogadhatónak, aláírhatónak tartják-e a szakemberek által elkészített javaslatot, valamint az érintettek közötti megállapodás, szándéknyilatkozat elfogadását.
Kérem, fenti kérdésben a kézhezvételtől számított legrövidebb időn belül, de lehetőleg 10 napon belül nyilatkozatukat megadni szíveskedjenek.

Ábrahámhegy, 2011. december 9.

Tisztelettel: ***Vella Zsolt***
polgármester

3. Nyilatkozat a Fürdőegyesület részéről

ÁBRAHÁMHEGYI FÜRDŐEGYESÜLET
8256 Ábrahámhegy, Badacsonyi út 13.
Adószám: 1891 7530 - 1 - 19
Szla.sz.: 11707024-20345451
1016 Budapest, Piroska u. 7. Tel.: (361)375-0235

NYILATKOZAT

Aluírott Pattantyús-Á. Miklós (1016 Bp. Piroska u. 7.), az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület (civil szervezet) ügyvezető elnöke, a Bíróság által bejegyzett képviselője, a Fürdőegyesület 95 tagja nevében **egyetértek, és támogatjuk** az Ábrahámhegyi Önkormányzat Képviselő Testületének javaslatát **A Káli medencei szennyvízcsatorna hálózat kapcsán születőben lévő megoldás elfogadhatóságát** (ügyiratszám: Á.14-64/2011.), melynek címe: *A köveskáli szennyvíztisztító telepről kibocsátandó tisztított szennyvíz utókezelésének lehetősége a Burnót-patak menti Tüskés-tó nevű területen*.

Szintén egyetértünk és támogatjuk a Képviselő-testület 153/2011.(X.11.) számú, a **vízjogi létesítés engedélyének módosítását megfellebező határozatának visszavonását**.

Mindez a Káli medencében (Köveskálon) létesítendő szennyvíztisztító telepen keletkező tisztított **szennyvíz utótisztítását képviseli, hogy a Burnót patak medrébe ne kerüljön szennyezett víz**, mivel a patak egyrészt Ábrahámhegy belterületén keresztül jut el a Balatonig, másrészt torkolata pár méterre van a strandfürdőtől, annak is a gyermekfürdő részének közelében.

Pattantyús-Á. Miklós
1016 Bp. Piroska u. 7.
Sz.ig.sz. 271662 EA

P.S.: További javaslatunk, hogy a Burnót-patak torkolatát a strandtól – a gyermekfürdő-résztől – minél messzebb vezessük nyugat felé a Balatonba. Ehhez egy csónakkikötő kialakításának megvalósítása is megoldható lenne.

4. Szakember nyilatkozata

NYILATKOZAT

A „Javaslat a köveskáli szennyvíztisztító telepről kibocsátandó tisztított szennyvíz utókezelésének lehetőségére a Burnót-patak menti Tüskés-tó nevű területen" anyagban foglaltakkal egyetértek.

E munka a témát alaposan körbejárva, minden tekintetben alátámasztja a köveskáli szennyvíztisztító telepről kibocsátandó tisztított szennyvíz utókezelésének lehetőségét a Burnót patak menti Tüskés-tó nevű területen, és rávilágít a tisztított szennyvíz utókezelésének a környezetre tett jótékony hatásáról.

A fentiektől függetlenül, mindennemű ez irányú szakképzettség nélkül is belátható, hogy a tisztított szennyvíz minőségét egy további, 20-30 napos „nádas-gyökérzónás" utótisztítás természtközeli állapotba hozza, ezért az ily módon utótisztított szennyvíz a Burnót patak vízminőségében, és így az ábrahámhegyi strand, és a Balaton vizében is lényegesen kisebb minőségromlást okoz, mint a közvetlen nádas-gyökérzónás utótisztítás nélküli tisztított szennyvíz Burnót patakba vezetése.

Budapest, 2011. december 23.

Gruber Kornél
nyaraló
okl. Gépészmérnök
Vízellátás-csatornázás-
egészségügyi szakmérnök

Szemétszedés Ábrahámhegyen, 2011-ben is kétszer

Az első áprilisban történt, találkozó a focipályánál. A résztvevők között továbbra is domináltak a hölgyek – főleg a nyugdíjas korban lévők – a férfiak csak kevésbé szánták rá magukat. Én autóval gyűjtöttem a szemetet, kiürítettük az utcai szemétgyűjtőket is. Ebből legalább öt zsák lett tele – szerencsére azért belefért az autó hátuljába. Utána természetesen szendvicses beszélgetés következett, mindenki jól érezte magát.

Nem sokkal később – még áprilisban – felhívást kaptunk a „Teszedd 2011 – Önkéntesen a tiszta Magyarországért" akción való részvételre. Erre persze nem csatlakoztunk, hiszen már legalább 10 éve magunktól is elvégezzük ezt a feladatot a saját portánkon, Ábrahámhegyen, évente kétszer. Kell ennél több?

A második gyűjtési akció szeptemberben történt – szintén a „szebbik" többségének részvételével. Szemétszedés közben már korábban is megállapítottuk, hogy egyre kevesebb a szemét, egyre jobban figyelnek az ingatlantulajdonosok és az itt lakók, hogy rendben legyen a portájuk. Mégis vannak kivételek: pl. törött műanyagszék a vasúti árokban. Hogy lehet, hogy ez senkinek nem tűnt föl, és senki nem kérte számon, hogy „nem szégyelli magát, így szemetelni!?"

A tört-lábú műanyagszék

Az Iskola utca, a Sziget utca, stb. egyre tisztább, alig lehet eldobált szemetet találni. A kilátó környékén azonban mindig túl sok szemetet kell összeszedni, mert az ifjabb népesség (pityókosan) nem nagyon törődik azzal, hogy hová dobálja a sörös dobozokat.

Aztán persze minden „szemét-gyűjtő" leülhetett szendvicset, borocskát fogyasztani.

A gyűjtött szemét egy része ősszel

A megérdemelt jókedv

Csörgey Titusz mellszobrának felavatása Csopakon

2011. december 2-án délelőtt 11-kor történt meg Csörgey Titusz mellszobrának leleplezése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság székhelyének kertjében, Csopakon. A megnyitó előadást Puskás Zoltán, a BfNP igazgatója tartotta. Utána Dr. Kalotás Zsolt (KVM Természetvédelmi Hivatal) ismertette az ornitológus munkáit és későbbi nyugdíjas életét Ábrahámhegyen. (Dr. Kalotás Zsolt 1999-ben Salföldön tartotta a Csörgey-kiállítás megnyitóját és a méltatást.)

Elhangzott az is, hogy a jelenlévők közül nem is akad olyan, aki személyesen ismerte volna Titusz bácsit – pedig jelen volt Vönöczky András, aki személyes kapcsolatban volt az öregúrral tizenvalahány éves korában, és emlékezéseit már többször közzétette írásban.

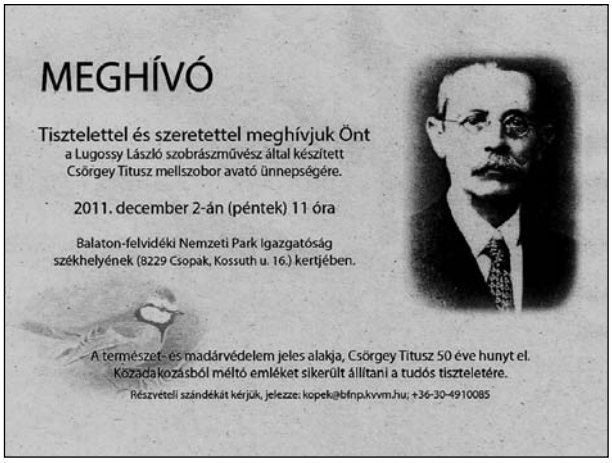

A szobor támogatási listája

Ezután leleplezték a mellszobrot, aminek alkotója Lugossy László szobrász. A szobor alapmintája az Ábrahámhegyen készült fénykép (Keve András és Csörgey Titusz).

A szobor elkészítésének fő szervezője Szelle Ernő (MME, Veszprém Megyei Szervezete), aki a költségekhez szükséges összeget „összeverbúválta". Az ő kezdeményezésére egy szép tabló is látható a támogatók listájáról, amelyen a betűsorrendnek megfelelően első két adakozó az Ábrahámhegy Önkormányzata és az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület szerepel. A tablón összesen 58 adakozót soroltak föl.

Csörgey Titusz élete és a szobor felállításának előzményei az Ábrahámhegyi Hírmondó októberi számában, és a honlapon is olvasható. Itt most a szoboravatás néhány fotóját mutatjuk be.

Dr. Kalotás Zsolt előadása

A szobor leleplezése

A szobor alapfotója

Szelle Ernő, a főszervező

Herman Ottó: A madarak hasznáról és káráról
Csöregy Titusz illusztrációja

Csöregy Titusz illusztrációja

Kékvércse, Csörgey illusztrációja

CSÖRGEY TITUSZ

Ornitológus
(Nezsider [Ausztria], 1875. aug. 12. - Tapolca, 1961. dec. 16.)

Tanulmányait Dunaszerdahelyen kezdte, Pozsonyban és Sopronban folytatta, majd Budapesten végezte.

Hermann Ottó tanítványa és munkatársa volt. 1896-tól 1935-ig az Ornitológiai Központ, illetve a Madártani Intézet kutatója, 1922 után igazgatója. 1935-ben nyugalomba vonult és Ábrahámhegyen telepedett le. Halála után a faluszéli házban a Madártani Intézet segítségével kis múzeumot hoztak létre, amely a hatvanas évek végén megszűnt.

Tanulmányai főleg az Aquila c. folyóiratban jelentek meg. Világviszonylatban is kiváló madárillusztrátorként tartják számon. Rajzai díszítik Herman Ottó: A madarak hasznáról és káráról c. népszerű könyvét. Kiadta Petényi Salamon János hátrahagyott iratait. Gyűjteményének egy része a Madártani Múzeumba került. Madárillusztrációinak jelentős része 1945-ben elégett. A tapolcai temetőben nyugszik.

Művei:

Útmutató a mesterséges fészekodvak alkalmazásához. Bp. 1905.
Madárvédelem a kertben. Bp. 1913.

Nosztalgia vonat a Déli-vasút 150 éves évfordulójának megünneplésére

2011. június 25.

A vonatot Székesfehérváron lehetett elérni, és utána legközelebb Siófokon. Én is szerettem volna részt venni a vonatozáson, de a hajó – Füredről Siófokra – késett, mert a vízen épp vitorlás verseny volt, ahol igencsak kerülgetni kellett a versenyzőket. Így lekéstem a szerelvényről, épp hogy csak egy-két képet tudtam csinálni. Egy emlékborítékot és néhány képet mutatok be a Vasutas Magazinból.

Alkalmi bélyegzővel ellátott emlékboríték

109-109 számú mozdony

Lelkes tízezrek köszöntötték a 150 éves Déli Vasút nosztalgiavonatát
„Megy a gőzös"

109-109 számú mozdony

Kilátás a Kilátóból

„A nap lemegy,
a repülő felmegy..."

Ábrahámhegyi életképek

Szüreti Fesztivál Ábrahámhegyen

2011. október

Indul a felvonulás (PÁM)

A rendőrség vigyáz ránk (PÁM)

Jönnek a táncosok (PÁM)

Utána a fúvós-zenészek (PÁM)

Fiúk és a lányok (V.A.)

Gyermeknek maradni (V.A.)

Az ábrahámhegyi rendezvények véleményezése

Az Ábrahámhegyi Hírmondó 2008. augusztusi számában az alábbi címmel jelent meg a rendezvényekről szóló véleményünk: „Meg vagyunk-e elégedve a szezonban Ábrahámhegyen lezajlott rendezvényekkel? – kérdezte a Polgármester: Ki-ki írja le véleményét!”

A 2011. évi Hírmondó októberi számában valahogy újra ez az írás jelent meg, pedig én egy új anyagot szándékoztam elküldeni, de valószínűleg rosszul csináltam valamit és ezért ez nem érkezett meg. Így most itt teszem közzé.

Rendezvények 2011-ben

Ez évben is igen sok rendezvény volt (és lesz még) Ábrahámhegyen. Ezeket kb. háromfelé osztanám (bár nem tudtam minden rendezvényen részt venni).

1. Kulturális rendezvények, kiállítások, amelyek egyre nagyobb számban, kéthetente váltják egymást, a megnyitón is egyre több látogató vesz részt. A megnyitó után általában bensőséges beszélgetés van (néhány pohár bor kíséretében). Gondolom, a nyitva-tartás idejében is sokan meglátogatják a kiállított szépségeket. Ehhez a ponthoz tartoznak a nyugdíjasok összejövetelei, és a gyerekek játszóháza, a kézművesség fejlesztése és a szerepléseik. Nincs zaj, nincs rendetlenkedés.
2. Szintén kulturális események a néptáncosok és kíséretük előadásai és egyéb zenei koncertek, amelyek közt ugyan található egy kissé nagyobb, de még nem zavaró hangerő. A néző és hallgató közönség boldog, tapsol, és jól érzi magát. Utána szintén beszélgetések, ami a közösségi élet életben tartását erősíti. Fontosak a hagyományőrző rendezvények (disznóvágás, bornapok, szüreti felvonulás, stb.) és ezeknek mindenki örül, talán egy kicsit hangosabb hangulatban (ld. „Már az utcáról is hallható…" c. írás a Hírmondó márciusi számában).
3. Zajos rendezvények a strand-bulik, az utcabálok, amelyekre szintén szűkség van, csak két dolgot kellene figyelembe venni. Miért kell az éjszakába nyúlóan tartani a bulikat – bár, ha nem lenne túl hangosítva az egész, talán nem is zavarna senkit. Miért kell fülsiketítően zenélni, így a helyben üldögélők és a táncolók is csak ordítozva tudnak beszélgetni egymással, míg a falu el van árasztva a „tam-tammal". Ez az erős zenélés elérheti a 80-100 dB értéket, a fájdalomküszöb pedig ettől nincs messze: 120 dB. Sok üdülővendég, idős vagy kisgyerek, pihenése van elrontva a túl sűrűn szervezett, éjszakába nyúló nagy bulik és hangos mulatozások miatt.

(Be kell vallanom, hogy már a hetvenes években is igen hangosak voltak a zenei előadások (Illés, Metro, Omega, stb.) annyira, hogy egy ilyen koncerten várandós feleségemnek ki kellett mennie a nézőtérről, mert a hangerő hatására a gyerek rugdalózni és forgolódni kezdett, elég nagy fájdalmat okozva édesanyjának.)

Mostanában még hangosabban zenélnek és dobolnak. De Miért?! – és Kiért?!

2011. szeptember ***P. Á. Miklós***

Murci-bábok

2011. október

Árpád utca

Focipálya

Tompos-híd

Iskola utca

Hősök emlékmű

Vasút utca

Sziget utca

Sziget utca

Sziget utca

A strandnál

Posta utca

Posta utca

Badacsonyi út (befelé)

Patak utca

Polgármesteri hivatal

Badacsonyi út (kifelé)

A hónapok versikéje

Januárban korcsolyáznak,
Februárban még szánkóznak,
Márciusban virág nyílik,
Áprilisban fák bimbóznak,
Májusban az eső esik,
Júniusban aratás van,
Júliusban nagy a hőség,
Augusztusban jön a bőség,
Szeptemberben iskolába,
Októberben múzeumba,
Novemberben, decemberben
Nem megyünk mi sehová sem.
Éljünk így hát békességben!

Jánosi András, 1987. († 2007.)

2011/1. sz. JEGYZŐKÖNYV

A **Nádirigó Környezet- és Természetvédelmi Közhasznú Egyesület**
(a továbbiakban: Egyesület) közgyűléséről.
Helyszín: Ábrahámhegy, Önkormányzat épülete, Badacsonyi u.13.
Időpont: 2011. augusztus 13. 18.00 óra
Jelenlévők: a mellékelt jelenléti ív szerint és Vella Zsolt polgármester
Levezető elnök: Bliszkó Krisztina, *Jegyzőkönyvvezető:* dr. Orbán Sylvia,
Jegyzőkönyv hitelesítő: Ninausz György

Napirendi pontok
1. Beszámoló az Egyesület 2010. évi tevékenységéről, pénzügyeiről (Gödrös Erzsébet elnök)
2. Tájékoztató az 5 káli medencei kistelepülés tisztított szennyvizének a Burnót patakba történő bevezetése elleni tiltakozásról (Homonnay Zsombor)
3. Tájékoztató a parti telkeket érintő jogszabályokról készített tanulmányról (Orbán Sylvia)

1. Beszámoló (Gödrös Erzsébet, elnök)

Gödrös Zsóka beszámolójában elmondta, hogy az idei év főleg a Burnót patak ügyében zajlott, aminek messze nincs még vége. Röviden tájékoztatott a 2010.-es szeptemberi falugyűlés óta történt eseményekről. A Káli-medence Környezetvédő Társaság, a Védegylet Pálkövéért Egyesület, a Nők a Balatonért Egyesület elnöksége, az Élhető Badacsony Társaság kiváló szakemberei már ügyfélként vesznek részt Ábrahámhegy mellett, a Vízügyi Felügyelőségen zajló módosító eljárásban.

Nagy jelentőségűnek vélte, hogy a Nádirigó jó kapcsolatot alakított ki a szomszéd települések környezetvédőivel, hiszen a célok közösek! Részt veszünk közgyűléseiken, ott voltunk július 3-án Badacsonyörsön, az ellopott strandért szervezett tűntetésen, és segítjük barátaink küzdelmét Pálkövén, akik meg akarják akadályozni, hogy a kőbányát újból megnyissák.

Tevékenységeink során, a szokásos nádaratás, tereptisztítás, stb. mellett 45 ezer forintot fordítottunk az általunk ültetett fák szakszerű gondozására.

A devecseri iszapkatasztrófa áldozatainak, 40 ezer Ft értékben, poharakat, és evőeszközöket vittünk. Bliszkó Krisztina és András az adományt személyesen adták át.

Hol a Balaton jelenlegi partja a tó Rehabilitációs Tanulmánytervében, melyek a legújabb vízügyi rendeletek? Személyes konzultációt, majd ezt követően egy tanulmányt kértünk Dr. Füsthy Zsolt, vízügyi szakjogásztól. Ennek költsége ÁFÁ-val 75 ezer Ft volt.

Egy korábbi személyes megbeszélésen felvilágosítást kértünk Vella Zsolt polgármestertől Ábrahámhegy Településrendezési Tervének állásáról. Ezen még mindig Monoszlón dolgoznak, sokáig tart az egyeztetés a különböző hatóságokkal. Szorgalmaztuk a csónakkikötőt, ez már benne van a Rendezési Tervben.

Az Egyesület a törvényi előírásoknak megfelelően adatszolgáltatási kötelezettségeinek eleget tett.

A jelenlévők a beszámolót egyhangúlag elfogadták.

2. Homonnay Zsombor tájékoztatta a közgyűlést a Káli medencei települések szennyvízcsatornázásának jelenlegi helyzetéről. A köveskáli telepről a Burnót patakba vezetnék a tisztított szennyvizet. Ez Ábrahámhegyen tiltakozást váltott ki. Tizenkét civil szervezet összefogásával, valamint az időközben összegyűjtött 870 aláírással és az Önkormányzat által megbízott szakjogász beadványaival ostromoltuk a hivatalokat, hatóságokat. A Dunántúli Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség módot adott arra, hogy egy személyes tárgyalás során köztes megoldás szülessen. Ábrahámhegy javaslata: a kővágóörsi tisztítótelep alatt (kalandos módon felfedezett) kiszáradt medrű, ám épített Tüskés nevű tóban egy új, gyökérzónás nádszűrő mező beüzemelése. A cél az, hogy a tisztított szennyvíz több heti várakozás után csak e tavon átszűrve kerülhessen a Burnótba.

3. Orbán Sylvia a tanulmányból rámutatott arra a szomorú tényre, hogy a vízparti tulajdonosok jogai folyamatosan szűkülnek, ill. sérülnek az újabb rendeletekben, amelyekben hosszú évekre előrevetítik, hogy a Hatóságok továbbra is foglalkoznak a vízparti telkekkel.

A közgyűlésen sokan hozzászóltak, bizonyítva az ügy fontosságát.

Vőnőczky András a közgyűlés végén javasolta, hogy, vegyük bele a jegyzőkönyvbe azt a tényt, hogy a Burnót patak ügyében kialakult előrehaladás egyesületünk tevékenységének köszönhető.

Kérjük kedves tagjainkat, hogy a **2011. évi tagdíjat** – amely változatlanul 2000 Ft – fizessék be a **12096705-00135720-00100001 számlaszámra** (átutalással, csekkel vagy a Raiffeisen Bankban személyesen) **november 1-ig**. Kérjük, az átutalásra írják rá a nevüket is, mert csak a bankszámlaszám alapján nehéz a befizetésekhez a neveket hozzákapcsolni.

Vönöczky András: Vaddisznókaland

Borfejtés Rendesen

Ha jól emlékszem 2009. január 24-e volt. Egész nap bort fejtettem: egyik hordóból a másikba, nagyobból a kisebbekbe. Már lemenőben volt a nap mikor indultam hazafelé, kerékpárra ültem és a rendesi állomás végénél lementem a nádas melletti kerékpárútra. A bicikliút mellett zsombékos területen nádvágó kombájnnal vágták a nádat. Ritka látvány ez manapság. Az északi parti nádasok meghatározó részét évek óta nem vágják, egyre szomorúbb, gondozatlanabb állapotot mutatnak.

Nádvágásról, telenként inkább csak beszélgetnek a rádióban, a TV-ben: hol ez a gond, hol az, ezért vagy azért nem tudják (akarják) levágni. Voltak persze más idők is, míg a nádasok magán kézben voltak. No akkor bármilyen idő volt, nád ott nem maradt, mert igen jó jövedelmet hozott. Ha nem fagyott be a tó, hát hosszú ladikokról kézzel vágták le a természet ajándékát. Akkoriban, manapság sosem látott, tiszta Balaton-part várt minket első tavaszi érkezésünkkor.

Még az ábrahámi termelőszövetkezeti időben is ez volt a gyakorlat. Erről korábbi polgár-mesterünkkel sokat beszélgettem. Elmondta, télen, mikor nádvágásra ideális volt az idő, minden TSZ brigád a nádat vágta, ez jobban fizetett még a melléküzemágaknál is. A letisztított partszakaszokra a tavaszi viharok kihordták a nádtörmeléket, a Balaton minden uszadékát, szennyét, amit szekérre rakva, felhordtak a szőlőkbe talajjavításra.

Ez most szinte mind ott marad, a Balatonba rohad, tölti a partot nagy ütemben, sok helyen a régi nádasok feltöltődtek, eltűntek, beerdősödtek. Úgy látszik ma, a nehéz gazdasági időkben se kell a munka, nem kell haszon, a kínaiak úgyis hoznak nádat Európába, nagy tengeri hajókat megpakolva, (nekik megéri), hát mi minek erőlködjünk.

Nádvágó

No de menjünk vissza arra a nevezetes napra, ne mérgelődjek a világ furcsa változásán, most legalább egy kis részét vágják! A mindig nálam lévő fényképezőgépet előkaptam, zsombékról-zsombékra ugrálva közelítetem meg a nádvágó kombájnt, hogy munkáját megörökítsem. Nagyon elmés masina, érdekes, ahogy begyűjti a nádat, majd a kévét automatikusan megköti. A gépen dolgozóknak „csak" hátra kell dobni a megkötött kévéket.

Úgy szemüveg nélkül, találomra beállítottam a gépet, kerestem volna egy jó beállítást, de valami brutális dolog történt. A nézőkében egyetlen nagy agyaras vaddisznó fejet láttam, amint engem nézeget. Igen-igen, rá pár perccel már tudtam mit kellett volna tennem, de akkori meglepetésemben nem nyomtam meg az exponáló gombot. Ez volt az elszalasztott, soha vissza nem térő alkalmak egyike. Egyszerűen nem hittem a szememnek, csak a gondolataim cikáztak! Valami tesztfotó állítódott be a gépen, vagy hát hogy is mondjam, a borfejtés közben a borkóstolás egy kicsit több volt, mint ami belefér egy napba? Mert úgy-e arról már hallottam, hogy van, aki fehéregereket lát, mikor az a bizonyos több volt a kelleténél, de vaddisznós látomásokról még hírből se hallottam.

A gondolat gyorsabban cikázott, mint annak leírása, mérnöki agyammal „hiszem, amit látok", hát levettem szememről a gépet, hogy a felmerült kérdést el tudjam dönteni. És ekkor ott ált előttem az agyaras, majd egy laza mozdulattal visszahúzta a fejét a nádba, és eltűnt.

– Rögtön nagy hangom lett, kiabáltam a nádvágóknak: ***vaddisznó van a nádban!***

– ***Tudjuk,*** jött a válasz, ***egy egész csorda, melyből még négy itt van a gép előtt, és nem tudjuk elhajtani. Jobb lenne, ha elmenne innen, nehogy baj legyen,*** kiáltották vissza!

No, nekem se kellett kétszer mondani, valahogy nem értek a vaddisznók lelki világához, és emlékezve Zrínyi Miklós rosszul végződő vadkan kalandjára, gyorsan a rendesi oldalon lévő nádszállító pótkocsi közelébe húzódtam, ha veszély van, arra felugrok! Oda csak nem jönnek utánam!

A kombájn körbe járva vágta a nádat, egyre szűkült a még lábon álló nád, a disznók meg voltak zavarodva, döntötték a nádat minden irányba, de nem mertek kitörni az egyre szűkülő nádból. A gépnek többször meg kellett állnia és hangos kiáltásokkal próbálták elhajtani a csordát. Figyeltem az érdekes eseményeket, hívtam mobilon Ninausz Gyuri vadász barátomat, ha disznót akar látni, hát most jöjjön, de gyorsan!

Erre már nem kerülhetett sor, egy szempillantás alatt három óriási fekete test indult meg Ábrahám felé, én meg telefonommal és a fényképezőgéppel a kezembe loholtam utánuk, hogy megörökítsem a menekülő csapatot. Nem sokáig futottam, mert a negyedik agyaras a csalitosból előbújva elém állt! Hogy került oda? Máig se értem,

Három vaddisznó a nádban

de biztosította a távozók szabad elvonulását, én meg visszahőkölve, mindent elejtve futottam vissza, és pattantam fel a pótkocsira.

Ahogy az „őrt álló" a többiek után eredt, „megbátorodva" a gépemért szaladtam, és megpróbáltam lencsevégre kapni a távozókat. Sajnos már messze jártak, készült pár kép, de minősége a lenyugvó téli napban nagyon gyengére sikeredett. Nem adtam fel, biciklire pattantam, követni próbáltam a csapatot, merre mehetnek. Át a síneken, vagy vissza a nádba? Sajnos ők voltak a gyorsabbak, így nem láttam már őket, valószínű a kemping mögötti erdőbe vetették be magukat.

Meglehetősen felzaklatva értem haza, ahol konstatáltam mobiltelefonom hiányát. De ekkorra már koromsötét téli este lett. Sajnáltam volna, ha elvesztem. Régen egyszer már az éjszakai Balaton mély vízéből is felhoztam, talán most is meglelem. Feleségem telefonjával mentem vissza az elcsendesedett sötét téli nádasba, és addig hívtam magam, míg a „menekülési" útvonalamon egy zsombékban meg nem pillantottam villogó készülékemet. Így az is meglett, és a történet aznapra véget ért.

De csak az aznapi történet ért véget. Érdeklődtem a szakmabeliektől, és bizony elmondták, a vaddisznók beterítették a háborítatlan nádasokat, természetes ellenségük nem lévén, nagyon felszaporodtak. Ezt igazolni tudom: nyári estéken többször találkoztam vaddisznó-csapatokkal az Ábrahám – B.Rendesi kerékpárúton. Csak vészfékezés mentett meg az összeütközéstől. Többnyire a vasúti töltés oldalát túrták, gondolom, keresik a vonatból kidobált finom falatokat. El is lehetne nevezni ezt a szakaszt vaddisznós kerékpárútnak. (Azóta este inkább a 71-es úton kerekezek.)

A nádasból kukucskál a disznó

A szakemberek szerint a mai száraz időkben a „nádi" disznók már fel sem mennek a hegyre, igaz, ott is vannak bőven. Ezt is tapasztalom: szőlőmet minden ősszel úgy feltúrják, mintha fel lenne kapálva. Sajnos nyáron nem jönnek, akkor nekem kell ezt a nehéz műveletet elvégezni. Ősszel viszont egyetlen szem dió sem marad a fa alatt, vidáman ropogtatva felfalják, ami éjszaka lepotyogott. És valahogy minden nap ők érnek oda előbb. Biztosan korábban kelnek, mint én.

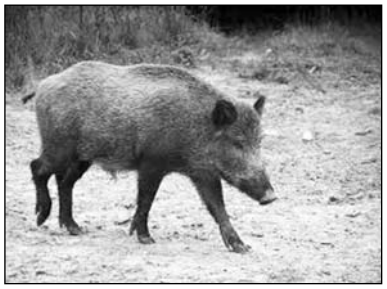

De vissza a nádasba, amit csatatérré változtatnak, csapák húzódnak minden irányba, és megjelentek a part menti telkeken is. Augusztusi nyári meleg estén vidáman csattog a termetes vaddisznó keresztül a telkünkön, teraszunk előtt pár méterre, miközben családostól ott ülünk. Még szerencse, hogy magas a teraszunk, ott kicsit bátrabbak vagyunk, de sátrat verni már nem merünk. Augusztus végén úgy feltúrták telkünket, mintha valaki ekével felszántotta volna. A kertet is lepusztították. A nyomok arra utalnak, azóta is rendszeres vendégek nálunk, csak már kevesebb a falatoznivaló.

Azt hiszem elhihető, nem vagyunk nyugodtak. Mi már akkor is megijedtünk egy „kicsit", mikor apróka unokánk mellett a homokozóban, fényes nappal, Vuk valamelyik leszármazottja álldogált. Talán „villámló bottal" kellene közlekedni telkünkön? Tudom, lehetne gigantikus, egyre magasabb, egyre erősebb kerítéseket építeni, mint teszik azt egyre többen, de nekem az egyre gyarapodó kerítések bántóak, megváltoztatják környezetünket. Valamikor nem kellett kerítés Ábrahámhegyen, sem a vadak, sem mások ellen. Szabadon mentünk a hegyen, amerre dolgunk volt, és a békesség is megvolt.

Most mi várható?

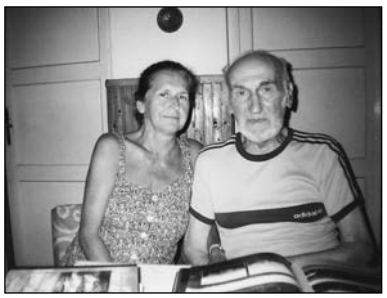

Fekete József: Ábrahámhegyi krónika

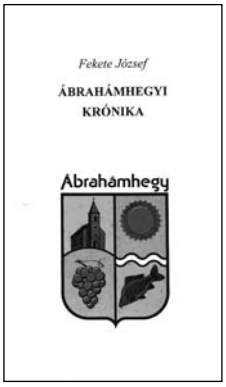

A Balaton környékéről az utóbbi időben több helytörténeti könyv jelent meg. Ezek, érthető módon, az érintettekhez és helybeliekhez szólnak. Így is van rendjén. És azt hiszem, nem is lehet másként írni róluk, csakis elfogultan. Számomra, aki évtizedek óta Ábrahámhegyen töltöm az év egy részét, Zamárdi vagy Kenese Londonnál is távolabbinak tűnik; Máriafürdő vagy Balatonszentgyörgy pedig idegen kontinens. Ezért is ragadom meg az alkalmat, hogy írjak Fekete József: Ábrahámhegyi Krónika című könyvéről.

Mert itt kell élni ahhoz, hogy valakinek Ábrahámhegy ne csak földrajzi név legyen (hol is van? Túl Révfülöpön, de Badacsonyon még innen), és alaposan ismernie kell ezt a vidéket, a Káli-medencét, de még annak növényvilágát vagy széljárását is beleértve, hogy megértse Ábrahámhegy történetének évszázadokon át végighúzódó nagy konfliktusát.

Nevezetesen azt, hogy a Káli-medencéből érkező Burnót-patak (az ittenieknek: Séd) nemcsak földrajzilag osztotta ketté a tájat, hanem közigazgatásilag is. Ábrahámhegy mindig is úgy létezett (Ábrámként 1082-ben említik először írásban), hogy valójában nem létezett: a Burnót-pataktól nyugatra eső rész általában Salföldhöz tartozott (1796-ban így említik: Salföld-ábrahám), a keleti fele viszont Rendeshez (Rendes-ábrahám). Az egyesítésre 1950-ben került sor, ám ennek nyomán Ábrahámhegyet teljes egészében Balaton-rendeshez csatolták, maga Rendes viszont Badacsonytomajnak lett társközsége. A szétválás – azaz önállósulás – csak a kilencvenes évek elején következett be (91 óta a leveleimet már nem a rendesi postáskisasszony hozza biciklin, hanem az ábrahámhegyi postás motoron).

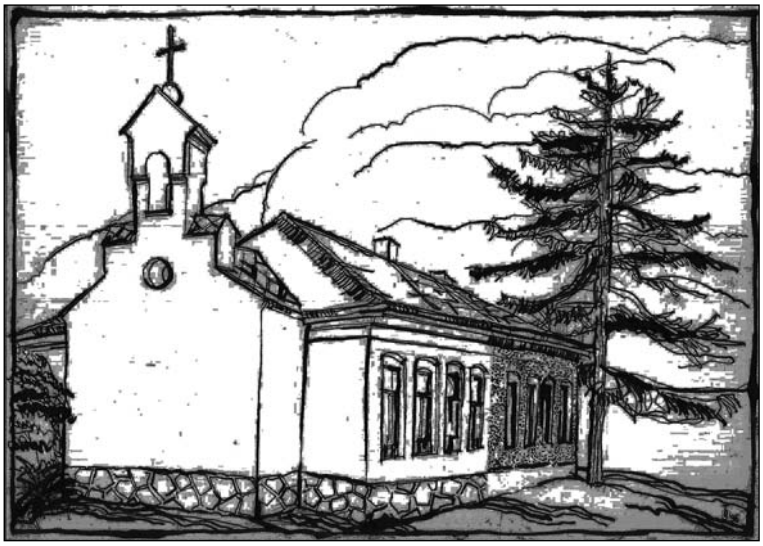

Persze nincsen község vagy város Magyarországon, amely ne dicsekedhetne hasonlóan gazdag és fordulatos múlttal. Ami azt jelenti, hogy nincsen ember, akinek valamilyen földrajzi név hallatán ne gyorsulna föl a szívritmusa. Az egyiké itt, a másiké ott – és persze az egyiké itt lassul le, a másiké meg ott. Ez pedig végeláthatatlan meg nem értések, torzsalkodások, viszályok forrása. Az olyan könyvek, mint amilyen Fekete Józsefé is, sok egyéb mellett ezt segítenek belátni. Krónikájából a szűkebb környezetéhez ragaszkodó ember szeretete és türelme árad – az ábrahámi kertjét éppoly gonddal műveli, amilyen körültekintéssel írta meg a faluja történetét is. Nem hiszem, hogy létezne olyan dokumentum Ábrahámhegyről, amelyet ne tanulmányozott volna; könyvének bibliográfiájában még kéziratokat is fölfedeztem. S miközben elvégezte azt, amit eddig senki más nem tett meg – vagyis lelkiismeretesen föltérképezte a Balatonnak ezt a szögletét –, a nagy elődök nyomdokába lépett. Az olyan helytörténészek, mint az egykori néptanító Fekete József (1916) körültekintő figyelmének is köszönhető, hogy a nagyipari idegenforgalom – legalábbis Ábrahámhegyen - még nem tudta végleg megfojtani a Balaton egyre védtelenebb géniuszát.

Földényi F. László (ÉS, 2002.)

(Ábrahámhegy Önkormányzata, 1996.
Szerk.: P.Á.Miklós, 155 oldal, 500 Ft)

(A könyv megtalálható Ábrahámhegyen, a könyvtárban.)

Somogyi György: Balaton, gyógy- és tengerfürdő

címmel összeállított albuma igazi hiánypótló mű. A két világháború közötti balatoni képeslapok piaci ára évről évre emelkedik; az I. világháború előttről pedig alig van forgalomban valamilyen fénykép. Somogyi György, akinek évtizedek óta Ábrahámhegy a választott hazája, s aki egyéb területeken is sokat tett (és tesz) a Balaton kultúrájának megőrzéséért, múzeumok, intézetek, egyetemek gyűjteményeiből válogatott össze 178 fényképet az 1880 és 1910 közötti időszakból. A képekről, írja az előszóban, kétféle arc tekint felénk: a tóhoz kötött „balatoni ember" arca, illetve a „forgó idegené", aki mindenáron jól akarja érezni itt magát. A már a századforduló idején sokat hangoztatott „nemzetgazdasági érdek" ez utóbbira volt tekintettel, ami felgyorsította a Balaton kizsákmányolását. A városi fürdővendégek seregei a XIX. század végén fedezték fel a Balatont, amely rövidesen egy „nagy darab víz lett, amelyből jó boltot lehet csinálni. Még mindig a természetnek – és a vele összhangban élő ember kultúrájának – a maradványai képezik azt a csalétket, ami a városlakókat idecsalja, de magukkal hozott igényeik itt éppen azt pusztítják, amiért még érdemes idejönniük." A kötet egyik felvétele a siófoki első Magyar Tenger Fürdőházat ábrázolja, amelyet 1878-ban nyitottak meg, és amelynek faépületét ősszel síneken a partra lehetett gördíteni, hogy megvédjék a jég nyomásától. Siófokon már a kilencvenes évek elején több szálloda nyílt, amelyek kínálatában egyebek mellett a következők szerepeltek:

Magyar Tenger Fürdőház, Siófok, 1900.

„födött tekepálya”, „croquet”, négy „lawn-tennis ground”, vadászat, halászat, „yacht”, kocsi- és hajókirándulás, évente kétszeri lóverseny, négyszeri kerékpárverseny, valamint térzene – reggel fél nyolctól kilencig és este fél hattól kilencig. Az egyik – 1900-ban készített – felvétel a siófoki sétányt mutatja, amely semmiben nem különbözik bármely más európai fürdőhely sétányától. A képen látható férfiak és nők a Balatonhoz jöttek; elvárásaikat azonban már nem a Balatonhoz igazították, hanem az üdülés és szórakozás helytől független eszményéhez.

Évtizedeken át, miközben a mai Balatonpart rettenetes építkezéseit néztem, s egy képzeletbeli buldózerrel igyekeztem rendet teremteni, nosztalgiával gondoltam a századforduló gyönyörűnek látott villáira, amelyekből ma is áll még sok, Füreden és Almádiban, Földváron és Bogláron, Szemesen és Györökön. (A hatvanas években gyakran megfordultam egy ilyen villában, Bogláron. Babitsék tanára, Négyessy László építtette, s ahányszor odamentem, mindig lábujjhegyen kellett járnom, mert a tornácon a rég halott professzor öreg fia írta az emlékiratait.) Somogyi albumából kellett rájönnöm, hogy a Balaton-part „romlása” éppen ezekkel a villákkal vette kezdetét. Építőik ugyanis egy, a hely szellemétől idegen eklektikus ízlést juttattak érvényre, a historizáló vagy sváb építészet elemeivel feldúsítva. A szocializmus korszakának „építészetével” összehasonlítva persze ég és föld a különbség. Mégis közös bennük, hogy egyik sincsen tekintettel az előzményekre, a hagyományra, a környezetre, hanem kizárólag a megrendelő pénztárcáját és kérdéses ízlését tartja szem előtt. A Balaton építészetéről több könyv is született (Toroczkai Wigand Ede: Hogyan építsünk a Balaton partján?, 1921., Tóth Kálmán: A Balaton vidék népének építészete, 1936.) és a Tér és Forma című folyóirat 1942-es Balaton-különszáma is ezzel foglalkozott. A Somogyi György által válogatott képek e könyveknél is plasztikusabban világítanak rá erre a problémára: a gyökerénél (a kezdeténél) ragadják meg.

S mindeközben lebilincselők a felvételek. A fürdőzők, a fakutyázók, Herman Ottó a parasztok körében, a vályogvető cigányok, az úszni tanuló felnőttek, a korabeli fürdőviselet, a fából ácsolt mólók, a vasutak, az aligai löszfalba ásott kunyhók, a siófoki szállodabelső, a berényi főutca, vagy a fonyódi kisfiúk, amint a Badacsony mögött lebukó napot nézik – egy álomvilág bontakozik ki a könyvből. Minden eleme ismerős; és mégis, az egész távolinak és visszahozhatatlannak látszik. Nézem a könyv felvételeit, és nézem a távoli Balatont, de közben nem találom a helyemet. Mai „Balaton-tudatomat” rendíti meg ez a képeskönyv.

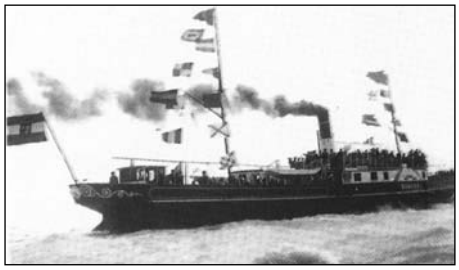

Baross Gábor, balatoni gőzhajó, 1889.

Földényi F. László (ÉS, 2002.)

(Novoprint Rt. Budapest, 1998. 146 oldal, 1500 Ft
A német fordítást Gödrös Mátyás készítette)

(A könyv megtalálható Ábrahámhegyen, a könyvtárban.)

Fekete István: A sintér

A sintér magyarul gyepmestert jelent. Hogy a gyepmester németül mit jelent, nem tudom, de hogy nem sintért, az bizonyos. Nem tudom azt se, hogy más államokban ez a „kutyaügy” miként áll, de hogy a fővárosban még mindig látható kerekes ketreceket a múlt csökevényének tartom, ezt nem tagadhatom. Ez a kocsi sötétséget hint maga körül, mint egy kivégzőosztag, amint négylábú, hűséges barátainkat viszi a vesztőhelyre.

Ezekután áttérhetünk Morzsa esetére, aki itt lakik egy utcával lejjebb és semmi különös ismertetőjele nincs, minthogy bárki szólítja, odamegy, csóválja a farkát, jelezve, hogy ő megbízik az emberekben, különben is, mindenkit ismer és a legtöbb arrajáróval „köszönő viszonyban” van.

– *Szervusz, Morzsa, hogy aludtál?* - mondja neki a szerelő csak úgy a biciklirő̈l... és Morzsa válaszolni se tud, már tovább karikázik.

– *Most nem érek rá, Morzsa* –, mondja neki a postáskisasszony, akit Morzsa hosszabban akar üdvözölni, esetleg lekísérni a megállóhoz.

És Morzsa mindezt érti. Nem akaszkodik senkire, nem tolakodik, farkával billent a távozók után és hasrafekszik házuk előtt, elgondolkodva az emberek céltalan rohangálásán.

Ha ráérek, megsimogatom, elmondom, hogy hideg van, vagy meleg van, amire Morzsa meglengeti a farkát, ami annyit jelent, hogy – *bizony hideg...* – vagy: *bizony, meleg*, de hát ezen nincs módunkban változtatni.

Egyszer már messziről elém jött és fejét féloldalt tartva, lábával a füléhez kapkodott, ami annyit jelentett, hogy:

– *Nézd meg már, mi csíp ott?*

– *Hű, Morzsa, mekkora kullancs! Morzsa, te az erdőben csavarogtál.*

Morzsa szeme kajánul csillogott.

– *Igen, egy ismerősöm hívott meg... azt mondta: rókák vannak.*

Erre nem szólhattam semmit. Az erdő itt van az utca végén, és Morzsában vadászvér csörgedezik.

A kullancsot kihámoztam a bozontos szőr közül.
– *Na, itt van!*
Morzsa megszagolta a mogyorónyi férget, aztán – bekapta.
– *Hát, öregem, nagy disznó vagy...*
– *Biztos, ami biztos* – nézett rám sértődés nélkül – *így nem mászik rám többet.*

Ez ellen nem szólhattam semmit, mert ami logikus, az igaz is, hanem zsebrevágva farkcsóváló hálálkodását, hazamentem, Morzsa pedig tovább szemlélte a világ jelenségeit, melyek nemcsak abból állnak, amit egy kutya lát, hall, szimatol, hanem abból is, amit érez. Amit megérez.

Mert jött egy kocsi. Egy kocsi. A kocsi előtt lovak, a bakon egy ember, a járdán két ember. Semmi. Jár erre ilyen száz is. Jön és megy. Azaz... azaz: ezzel a kocsival valami nem volt rendben. Az a két ember...

Morzsa felült.

Valami titkos kisugárzás indult el arról a kocsiról, azoktól az emberektől, valami félelmetes intés. Morzsa bement volna a házba – saját házuk előtt feküdt – de a kapu zárva. S a kocsi jött, s az emberek közeledtek.

Morzsa elindult. Nem tudta miért, de el kellett indulnia. Csak úgy lépésben.
– *Eridj eleibe* – intett az egyik ember, s a másik a dróthurkot magamellé szorítva, keríteni akarta Morzsát.

Morzsa ezt már nem engedhette. Tudta, hogy immáron baj van – a kocsi is megállt – tehát a bizalomnak egy kis maradékával ugyan, de kisétált a csapdából. Az ember utána... de most már gyorsabban. A kutya is. Morzsa átment a túlsó oldalra. Az ember is, és most már a másik is közeledett. Sőt egy komisz kölyök jött alulról, mint önkéntes hajtó. A veszély most már nagy volt, és Morzsa világosan érezte, hogy a kör sebezhető pontja a gyerek, de a gyerektől egyenlő távolságra volt a két sintér. Morzsa ezekután – bármily őrültségnek látszott – amint a szemtanúk elbeszélték, közeledett az emberekhez, akik kajánul hátrahúzódtak – hiszen a kutya úgyis jön –, de ezzel széthúzódott a kör és Morzsa egy villámgyors mozdulattal kitört a gyerek mellett.

Nem folytatom.

Ez a fogócska fél óráig tartott, mert a kutya mindenáron haza akart menni és nem értette, sehogy se értette, miért nem nyitnak ajtót. (Amint később kiderült, asszonya a piacon volt.)

Végül is Morzsa maradt a győztes, de kutya-szívében és hűséges bizalmában teljesen megrendülve.

Másnap reggel nem fogadta a köszönésem, csak rám nézett és undorral otthagyott.

Megőrültél, Morzsa?

Azóta a kutya önkéntes rabságra vetette magát. Fekszik a kerítés mögött, és hiába szólok hozzá, csak néz, és szemében szomorú utálat van. Eddig úgy nézett rám, mint egy rangbélire, mint egy másik kutyára..., most úgy néz rám, mint egy vadállatra. Mint egy emberre!

És én dühös vagyok, mert ember vagyok, mert Morzsának igaza van.

(1949.)

VÉLEMÉNYEK a Tükörről

Miklós!
Nagyon szép a Tükör, a megjelent írásokon látni, hogy zajlik az élet Ábrahámban és a Balatonon, ennek jó tükre a TÜKÖR. Biztos sokat dolgoztál rajta, nem akármilyen munka ennyi mindent összehozni, mindenkivel egyeztetni, stb.
Kérdezem, hogy lehetne a számítógépen az anyagból kiszedni a cikkemet, és külön elmenteni? Nem jövök rá, de biztosan megvan a trükkje. Kérdezem még, a régi Tükrök megvannak-e elektronikusan? Keresem az „Én is jártam az ábrahámhegyi iskolába" cikkemet, de nem találom. Van még abból a régi számból nyomtatva?
Remélem, jól vagytok, minden jót: *V.András, 2011.02.21.*

Kedves Miklós!
Gratulálok az Ábrahámhegyi Fürdőegyesület 2010. évi Egyesületi Tükör kiadásához. Tényleg tükör, és mint minden évben, idén is érdeklődéssel olvastam. Korrekt szép, hagyományosan informatív beszámoló, a mérnöki precizitásod érzékelhető.
Pár javaslatot, illetve észrevételt, egy régi baráttól fogadj szeretettel:
– Lényegesen jobb minőségű, gazdagabb a képanyag, mint korábban, de több helyen olyan kicsik a fotók, hogy fekete/fehérben nem élvezhetők. Olyan is van, ami felesleges (pl. a második Burnót-patak meder).
2 Pár helyen hiányoltam a képaláírást. Ha helyi táncosok, vagy személyek szerepelnek a képen, netán megnevezhetők a bábkészítők, a zenészek, vagy ismert, hogy kinek a lovát, kocsiját vették igénybe stb., akkor hol

máshol szerepeljen a nevük, ha nem itt?
– Túlzottan költség-minimalizált a kiadvány. Ennyi anyaghoz + 4 oldal még kellett volna. Nincs egy szabad cm². Ez dicséretes, de hátrány is egyben. Egységes címtipográfiával, szellősebb tördeléssel lehet növelni az áttekinthetőséget, jobb szerkezetet lehet adni a kiadványnak.
Összességében csak gratulálni tudok, ehhez a Balaton-parti települések között páratlan kiadványhoz, és azt gondolom, hogy boldog lehet az a szervezet, amelyiknek ilyen „outputjai" vannak, de nevelj utódokat is.

2011.03.07.

Buday Miklós
A Szemesi Miújság és
a www.minalunk.hu/balatonszemes szerkesztője

„Szerkesztői Tükör szilánkok" (Ábrahámhegyi Hírmondó, 2011. június – részletek)
A téma „A temető-kápolna felavatása és felszentelése" címben a kápolna építésének támogatása.

„Az Egyesületi Tükör 2010. éves kiadványában megszólított a szerkesztő úr maga:
Itt most már csak az a kérdés, hogy a kápolnát támogattuk, vagy a CD-t. Ha valaki támogatja a kápolnát, kaphat ajándékba CD-t. Ha pedig CD-t veszünk, akkor a kápolnát csak közvetve támogattuk – szerintem."

„Szerinted, Miklós, ha így állsz a dologgal, mint támogató sem voltál tisztában azzal, mire adja a Fürdőegyesület a pénzt. ... a lemez-eladások teljes bevétele az „Ábrahámhegy Kápolnáért" közhasznú alapítványhoz kerül átutalásra. ..."
„Kár, hogy magyarázni kellett a kézenfekvőt. Van úgy, hogy a Tükörből a MORZSÁK helyett szilánkok is kipattanhatnak."

Üdvözlettel, Zolnai László,
kuratóriumi elnök, Á.K.Ö.M. Alapítvány

TÚRACÉLPONTOK A BALATONON – Ábrahámhegy

75. Hajó Magazin, 2001. október

Több millió évvel ezelőtt, a földtani harmadkorban, a pliocénben az ábrahámi hegyet és környékét a mai Horvátország területétől a Vág és a Garam völgyéig felnyúló Pannon-tenger (tó) borította. A tanúhegyek e korszak végén születtek, amikor a megnyíló földből gázok, sár, forró vízzel kevert kőtörmelék és bazaltláva ömlött a felszínre, illetve a Pannon-tóba. Ekkor keletkezett a Badacsony, a Szent György-hegy, Gulács, a Tóti-hegy, Haláp, Csobánc, Tátika, a Kovácsi-plató és a fonyódi hegy bazaltkúpja, valamint Szigliget és Tihany is. Később, a pleisztocén kori – i.e. 2,4 millió év - i.e. 10 ezer év – nagy eljegesedések idején a Pannon-tó helyét füves puszta borította. A szél elhordta a bazaltkúpok által nem védett agyag- és homokréteget. Ebben az időszakban a mai Tapolcai-medencén keresztül folyt az ős-Duna, amelynek eróziós tevékenysége is hozzájárult a táj átalakulásához. A folyamatos talajszintcsökkenés, az ún. defláció természetes következményeként alakult ki valamikor az utolsó jégkorszak vége felé a Balaton. Erre az időre tehető az ember megjelenése is ezen a vidéken.

Ábrahámhegy néven a legtöbb irattárban nem találunk adatot a településről, hiszen a legújabb időkig mindig valamely szomszédos községhez kapcsoltan kellett élnie. A középkorban Ábrahám-falu – Kisörspusztát is beleértve – a népesebb falvak közé tartozott. Lakossága megközelítette az ezer főt, ami akkoriban kiemelt települést jelentett: évente egy alkalommal országos vásárt is tarthatott. (Kisörspuszta az Ábrahámhegyhez tartozó berki terület, népies nevén Bugyberek. Nem szabad összekeverni Kisörssel, amely Ábrahámhegytől három kilométerre fekszik az Örsi-hegy lábánál, és nevét 1949-ben Badacsonyörsre változtatták.) A rómaiak idejében Ábrahámhegytől északra, Tapolca-Gyulakeszi-Káptalantóti-Kékkút irányában fontos útvonal húzódott. A Balaton, amelyet a rómaiak kelta névvel Pelsónak neveztek, mai kiterjedésénél jóval nagyobb volt. A Tapolcai- és Káli-medence nagy része víz alatt állt. Ezeket a mocsarakat a IV. században Galerius császára lecsapoltatta. A Káli-medence vizét Ábrahámhegyen keresztül, a mai Szent István-völgyön át vezették le a Balatonba, ezért ezt a völgyet római átvágásnak is nevezik. Még Galerius előtt, a harmadik században Probus császár az alkalmas hegyoldalakat Görögországból hozatott szőlővel ültette be. Probus elrendelte, hogy légiói katonái békeidőben a pannon táj megfelelő részeire szőlőt telepítsenek. A magyaroknak ideérkezésük után már csak átvenniük és folytatniuk kellett a szőlőművelés kultúráját. Az ábrahámhegyiek szerint az itteni bor minősége vetekszik a badacsonyival. Állításukat azzal szokták alátámasztani, hogy az övék nem csak, hogy felveszi a versenyt, de helyzeti előnnyel is rendelkezik, mivel az ábrahámi szőlők csak déli, délkeleti és délnyugati fekvésűek, míg Badacsonynak van egy mostohagyermeke, az északi oldal, ahol szintén termelnek szőlőt.

A falut említő első írásos feljegyzés arról szól, hogy a területet II. András király a keresztes hadjáratra készülvén 1217-ben elzálogosítja a veszprémi káptalannak. Ettől kezdve az itt élők Veszprémnek adóznak. A tatárjárás elkerülte a vidéket, de tanulságai nem maradtak következmények nélkül. IV. Béla felismerte, hogy csak jól megépített várakkal lehet az ilyen támadások ellen védekezni. A környéken megépült a csobánci, a szigligeti és a hegyesdi vár.

A törökvész azonban már ide is elért, és végzetes hatással volt a településre. Ellentétben a somogyi oldallal, a Balaton-felvidék nem tartozott a töröknek teljesen behódolt területek közé, és ez okozta a tragédiáját. Törökök, magyarok és az időközben beérkező Habsburgok egyaránt sarcolták ezt a régiót, s a többszörös őrlődésben a vidék majd kétszáz évre elnéptelenedett. Ábrahám is – mint sok más virágzó falu – pusztává változott. Évszázadoknak kellett eltelni, hogy neve ismét ismertté váljon.

A II. József által elrendelt 1784-87-es első magyarországi népszámlálásban Ábrahámhegy nevét nem említik, ugyanakkor szerepel a Krieger Sámuel által 1766-ban szerkesztett Balaton-térképen. 1828-ban Salföld – hozzátartozik Ábrahámszeg – lélekszáma 293, Rendesen pedig, beleértve az Ábrahámhegy nevű puszta is, 308 ember él. Egy 1893-as keltezésű forrás szerint Ábrahám promontorion, azaz elöljáróságon ekkor 168 katolikus hívőt számláltak, s 1930-ra ez a szám ennek majdnem háromszorosára nőtt.

A magyar országgyűlés 1907-ben törvényt hozott az északi parti, ún. Balatoni Vasút megépítéséről, kijelölte a nyomvonalat és a végállomást. A Déli Vasút vezetése nem engedélyezte, hogy a forgalom az ő pályájukat használja Budapest és Székesfehérvár között. Emiatt a Balatoni Vasút kiindulási pontja a pécsi fővonalon elhelyezkedő Pusztaszabolcs állomás lett, ahonnan a vasút Szabadbattyánon át érte el a kenesei partokat, majd a víz közelében haladt Szigliget irányába. A sínek lefektetésének Nemestördemicnél a lápos területek állták útját, így a tapolcai borkereskedők könnyedén elérték, hogy városuk legyen a végállomás. A Déli Vasút 1932-es államosítása után egyébként az északi partra tartó vonatok is Székesfehérváron át közlekednek. Amikor 1909-ben megnyitották a 153 km hosszú, 32 állomással és megállóhellyel rendelkező vasutat, a különvonat 5 óra 11 perc alatt tette meg az utat, Ábrahámhegynél azonban nem állt meg. 1925-ig kellett várni, hogy az év augusztus 5-én megnyissák az ábrahámhegyi vasúti megállóhelyet. Az állomást a **Brunót-patakhoz** közeli területen építették fel, amelynek következtében a patak partján elterülő völgy fokozatosan üdülőterületté alakult át.

A **Brunót-patakot** a Káli-medence fölött két ág táplálja. Az északi a Csicsói-erdőben ered, és a medence északi peremén halad. Szárazabb időben ez az ág általában kiszárad. A főág forrása, a Gyertyánosi-kút Henye felső határában, attól északra található. A két ág Kisörspuszta felett találkozik, közöttük, a régió legmélyebben fekvő részén helyezkedik el a Kornyi-tó. A Kornyi-tó és a **Brunót-patak** között ma már nincs közvetlen összeköttetés. A patak Kisörspuszta utáni szurdokvölgyének kialakulását az odavalók annyira csodálatosnak tartják, hogy mesterségesnek vélik, és az átvágást természetesen a rómaiaknak tulajdonítják. A patak a szurdok után nagy sebességgel folyik, és nincs lehetősége útközben lerakni a Káli-medencéből felszedett finom hordalékát. Ez az oka annak, hogy az ábrahámhegyi torkolatnál olyan bársonyos fövenyszőnyeget hozott létre, amely párját ritkítja a Balaton északi köves partvidékén. Nem véletlen, hogy az ábrahámi strandot is ide, a pataktorkolathoz építették. Innen nyugatra, az egykori Jégmadár-öbölben épült a Túravitorlás Sport Klub kikötője. Ez a kikötő a tagok összeadott pénzéből és közös munkájából épült éveken, évtizedeken keresztül. Mára kellemes otthona a helyi vitorlázóknak, és barátságos menedéke az erre túrázó hajósnak. Érdemes itt kikötni, és eltölteni egy szép estét az ábrahámi hegyek árnyékában.

Kisörspuszta

Kisörspuszta közigazgatásilag 1961-ben került az Ábrahámhegyen székelő balatonrendesi tanács körzetébe. A falu a hegy északi lábánál elterülő lápos területen feltörő forrásairól kapta a Bugyberek elnevezést. Cholnoky Jenő így ír a környékről: „A falu keleti végén van parányi temetője s a temető mellett, az Ábrahám felé vezető út kezdeténél megbűvölve állhatunk meg a nagyszerű látványnál. Itt a kövek érintetlenül hevernek, s a szélfúvás hatása olyan gyönyörűen látszik a köveken. Nagyon féltem ezt a kis, egy-két holdnyi területet, ha pénzem volna, mindjárt megvenném, bekeríteném, s mint természeti emléket megvédeném a pusztítástól."

A második világháború után valósággá váltak Cholnoky természetféltő aggodalmai. Az Országos Érc- és Ásványbánya Vállalat megszállja e szép vidéket. Magas szilíciumoxid-, valamint alacsony vastartalmú homokot találnak, ami nagyon értékes nyersanyaga az üveggyártásnak, és kiváló adalékanyag az öntödékben. Közvetlenül a falu határában gyorsan kiépül, és szép hasznot kezd hozni a bánya. A hegy Káli-medencébe nyúló lábainál felgyülemlett homokot dózerok tarolják, kiharapják a hegyoldalt, bányatavak keletkeznek. Az egész vidék átalakul. A bányaművelés Kisörspusztát teljesen elzárja a külvilágtól, mivel csak az üzem területén keresztül közelíthető meg. A bánya ma is üzemel, Bugyberek azonban valamilyen csodálatos módon megmaradt. Régi lakosai sorban elköltöznek, de az újak felismerik értékét. A táj csodálatos varázsától megittasulva igazi lokálpatriótákká válnak. A falu homokos főutcáját ma is meztelen gyermektalpak koptatják. Új házakat nem építenek, felújítják a régieket. Ismét életre kelt a gyönyörű Szent Anna-harangláb, és a bánya árnyékában minden hányattatás ellenére mégis megvalósulni látszik Cholnoky álma.

Fekete József
Ábrahámhegyi krónika című könyve alapján
összeállította: Litkey Farkas

A parlagfűről

A Fertő-Hanság Nemzeti Parkban volt szerencsém két napos látogatást tenni 1998-ban. Sok minden szóba került, többek közt az is, hogy a Nemzeti Park a mezőgazdaság által felhagyott területeket vásárol fel, és kaszálóvá alakítja. Rögtön megkérdeztem, hogy a parlagon maradt területen hogyan oldják meg a parlagfű problémát. A válasz egyszerű és egyben meglepő is volt.

A parlagfűről az egyik régi növényhatározó azt írja, hogy bolygatott, laza földben nő. Tehát nem célszerű kihúzni, mert ezzel a fellazítjuk a talajt, és a hajszálcsövességet rontjuk, még jobb táptalajt teremtve a következő generációnak. Békén kell hagyni! Nagyon helytelen pl. a gyökeres parlagfű gyűjtési akció, ami a probléma túlzott és rosszul értelmezett felértékelésének eredménye. Általában már egyszeri kaszálás után elhalnak ezek a gyomfajták, és elkezdődik a lápi fű sokféleségének kialakulása. Mindezt egy állandóan a természet közelében, azzal együttélő ember mondta.

Elfogadtam a választ, de később rájöttem, hogy itt nem egyszer, hanem rendszeresen kaszálnak, ahol pedig nem, ott állatot hajtanak a rétre (pl. szürke marha gulyát), amitől már biztos a hatás. Végülis nyilvánvaló, hogy a parlagfű elszaporodása az ember természetbe való beavatkozásának egyik negatív következménye, amely a természetes ökoszisztéma visszaállításával (pl. legeltetés) elmúlik. Valószínű, hogy ezt egyszerű polgárként – túl civilizált környezetünkben – nem tudjuk megvalósítani. De ha már irtjuk, ne kihúzzuk, hanem kaszáljuk, nyírjuk – vagy tartsunk állatot... Én így értelmezem a kapott jó tanácsot.

Pattantyús, 1998.

Legeltetéssel visszaszorítható a parlagfű

A PÉNZ beszél... – mondások

Politika: „Nincs az a művészet, amit egy kormány hamarabb tanulna meg, mint azt, hogy miként vegye ki a pénzt az emberek zsebéből." *(Adam Smith– 1723-1790 – angol közgazdász, a klasszikus közgazdaságtan megalapozója)*

Mezőgazdaság: „A pénz olyan, mint a trágya: csak akkor jó, ha egyenletesen van elosztva." *(F. Bacon – 1561-1626 – angol filozófus és államférfi)*

A pénz és az ember: „Az emberek néha pénzt hamisítanak, ám még többször fordul elő, hogy a pénz meghamisítja az embereket." *(Sydney J. Harris)*

„Kinek minél többje van, annál jobban kell rettegnie, hogy elveszti." *(Leonardo da Vinci – 1452-1519 – olasz festő, szobrász, építész, technikus, anatómus és természetbúvár)*

„A tehetség olyan, mint a pénz. Az embernek vagy van, vagy nincs." *(Dimitrij Sosztakovics – 1906-... – orosz zeneszerző, a modern orosz zene vezető egyénisége)*

Akinek pénze van, az mindig panaszkodik. *(közmondás)*

Hobby: „Szerencsére van munkám, a baj csak az, hogy ahelyett hogy pénzt keresnék vele, pénzre van szükségem, hogy dolgozzak." *(Vincent van Gogh – 1853-1890 – holland impresszionista festő)*

Szex: „Kiderült, hogy a pénz ugyanolyan, mint a szex: ha nincs részed benne, csak arra tudsz gondolni, ha igen, akkor más jár a fejedben." *(James Baldwin – 1861-... – amerikai filozófus, lélektani és ismeretelméleti szakember)*

Közmondás: „A pénz beszél, a kutya ugat." Bob Dylan így nyilatkozott: „A pénz nem beszél, hanem káromkodik." Az igazság a kettő ötvözete: A pénz káromkodik, a kutya ugat.

Végül: Ha már kivágták az utolsó fát, ha már megmérgezték az összes folyót, és ha kifogták az utolsó halat is, akkor fogsz rájönni, hogy a pénzt nem lehet megenni.

Adventi koszorú Ábrahámhegyen, 2011. december 2. – Diszítette: a Nyugdíjas Klub